

Czwartek 27. lutego 1930.

Cena za egzemplarz we Lwowie i w całym kraju **20 gr.**

Prenumerata mies. we Lwowie i w kraju Zł. 4.50

Prenumerata kwartalna Zł. 13.—

Prenumerata miesięczna zagranicą Zł. 6.—

Adres „WIEK NOWY” Lwów, Sokola 4.—Tel. Nacz. Redakt.

35-70.— Redakcji 16.— Dyrekcji 28-90.— Administr. 26-77.

Likwidatura 79-80. — — — Konto P. K. O. Nr. 140954

Popularny dziennik ilustrowany.

Wychodzi we Lwowie każdego dnia popołudniu.

BB. zapowiada ostrą walkę z opozycją.

Przeciw działalności min. Prystora. ---- Alarmy wojenne.

Ekspedycja G. P. U. wymordowała całą wieś polską.

Reaktywowanie studjum farmaceutycznego we Lwowie.

Warszawa (Pat.). Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji oświatowej poseł ks. Czuj referował wniosek posła Baranowskiego w sprawie reaktywowania studjum farmaceutycznego na uniwersytecie lwowskim. Wobec oświadczenia reprezentanta rządu, że sprawa jest w stadium finalizacji, dalsze rozpatrywanie sprawy wstrzymano.

DELEGACJA I. DYWIZJI PIECHOTY LEGJONÓW U P. PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ.

Warszawa. (Pat.). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj delegację pierwszej dywizji piechoty Legionów, która przybyła celem wręczenia Głowie Państwa odznak pułkowych 1, 5 i 6 pułku Legionów oraz 1 p. a. p. Delegacja przybyła z dowódcą dywizji płk. Krubeckim na czele.

W SPRAWIE WOJEWÓDZTWA PRZEMYSKIEGO.

Lwów (AW). Jedno z pism krakowskich doniosło wczoraj, że w najbliższym czasie ma zostać utworzone województwo przemyskie i że przyczyną utworzenia tego województwa jest likwidacja województwa tarnopolskiego i nowy podział województw w Małopolsce.

Jak się dowiadujemy ze źródła kompetentnego nie może na razie być mowy o szybkim załatwieniu sprawy podziału administracyjnego, jako kwestji skomplikowanej. Podział administracyjny nastąpić może tylko w związku z całokształtem zmiany obszarów administracyjnych Rzeczypospolitej.

ZNIESIENIE WAGONÓW I. I IV. KLASY.

Sosnowiec (AW). Na międzydyrekcyjnej konferencji kolejowej w Sosnowcu oświadczył m. in. naczelnik wydziału p. Młynarczyński, że Min. Komunikacji uchwaliło od 15. maja br. skasować I. kl. w pociągach osobowych na wszystkich liniach kolejowych w Polsce, a to celem zwiększenia ilości wagonów II. kl. Równocześnie ma też zostać skasowana IV. klasa, która istnieje jeszcze na niektórych liniach kolejowych w Polsce.

Nowy typ lokomotywy.

(xy) W Niemczech puszczono w ruch pierwszą lokomotywę (nasza rycina), opalaną przy pomocy pyłu węglowego. Istota tego opalania polega na spalaniu się materiału palnego w powietrzu bez żużli. Zmielony pył węglowy spala się dokładniej i gruntowniej od

twardego węgla, ponieważ powietrze dociera do niego na szerszej powierzchni. Nowa lokomotywa okazała się w praktyce bardzo użyteczna. Podobne próby z lokomotywą opalaną pyłem węglowym przeprowadziły Stany Zjednoczone i Szwecja.

JELLENTA W BUKARESZCIE.

Bukareszt (AW). W nadchodzącą sobotę przyjeżdża tu z Warszawy znany krytyk literacki p. Cezary Jellenta by na zaproszenie rumuńskiego PEN-Clubu wygłosić 3 odczyty.

NAPAD RABUNKOWY NA POCIĄG OSOBOWY.

Warszawa. (AW.) Donoszą z Byłomia, że ostatniej nocy na odcinku Kedzierzyn - Boborów (Śląsk niemiecki) dokonano napadu rabunkowego na wóz bagażowy pociągu osobowego. Dwaj zamaskowani bandyci sterylizowali kierownika pociągu, poczem

skradli 5 kaset żelaznych, zawierających 160 tys. marek niemieckich i zbiegli. Zarządzo ny natychmiast pościg nie dał rezultatu.

ZNAMIENNY ARTYKUŁ.

Warszawa (AW). Z Kowna donoszą: Rozpoczął tu obrady Zjazd partji ludowców. — Z tej okazji dziennik „Ljetuwos Žinios” omawiając zatarg polsko-litewski pisze, że dalszy upór Litwy byłby niedorzeczny i twierdzi, że Litwa powinna najrychlej przystąpić do nawiązania stosunków przyjaznych z Polską.

LISTY Z PARYŻA.

Gabinet Pana Chautemps,

czyli próba odbudowy kartelu lewicy.

(Od własnego korespondenta)

Paryż, 23 lutego

Trzecia Republika, licząca 60-ty rok życia, otrzymała 81-szy z kolei rząd. Na jego czele stanął pos. Kamil Chautemps, prezes klubu radykalnego w Izbie. Obalwszy gabinet pana Tardieu spróbował p. Chautemps utworzyć rząd, opierający się na współpracy lewicy i centrum Izby. Poprosił więc pana Tardieu o współpracę, proponując mu ministerstwo wojny lub marynarki, oraz obiecując dwa inne portfele jego przyjaciółom politycznym. Ale p. Tardieu i jego klub „republikan lewicy” odmówili. Wówczas p. Chautemps, ratując swój własny i swej partii honor, utworzył rząd, opierający się na tych samych grupach, jakie w latach 1924-26 wchodziły w skład „kartelu lewicy”, a więc na socjalistach (głoszących za rządem, ale nie mających w nim swoich przedstawicieli), na radykalach, na republikanach socjalnych i na t. zw. „lewicy radykalnej”, to znaczy grupie posłów idących w kraju samopas i nienależących do żadnej partji.

Nazwy „lewica”, „centrum” i „prawica” posiadają w Parlamencie francuskim znaczenie bardzo specyficzne i mało mają wspólnego z logiką, podobnie zresztą jak tytuły partji i grup parlamentarnych francuskich. Tłumaczy się to nie tylko brakiem odwagi cywilnej u polityków, ale także ciągle przesuwaniem się na lewo politycznego środka ciężkości w Izbach francuskich. Trwa to już od wieku, a w każdym razie od roku 1848, kiedy pierwszy raz wprowadzono we Francji powszechnie

głosowanie. Proces zawsze jest ten sam: na lewym skrzydle wachlarza politycznego zjawia się grupa radykalna, która stopniowo rośnie i ku prawicy grupy istniejące odsuwa; zasmakowawszy władzy, poważnie i staje się względnie umiarkowana; wówczas zjawia się na lewo od niej grupa nowa i proces się powtarza...

Przyjrzyjmy się składowi politycznemu obecnej Izby posłów: do prawicy zaliczyć można tylko 30 niezależnych i 89 członków Unji republikańsko - demokratycznej. (grupa p. Ludwika Marin'a) — razem 119 posłów.

Potem mamy 19 członków partji ludowo-demokratycznej (francuskiej „chadecji”) 32 członków „Akcji demokratyczno - społecznej” (pp. Andrzej Maginot i Paweł Reynaud), 64 „republikan lewicy” (pp. Andrzej Tardieu, P. E. Flandin, F. Pietri i in.), 16 członków „lewicy społeczno - radykalnej” (p. Franklin-Bouillon) i 9 niezależnych; razem 140 głosów należących do „prawego centrum”. Bo „centrum lewem” jest grupa „lewicy radykalnej” (52 głosy), grupa najmniej pewna w Izbie francuskiej, grupa pp. Danielou i Loucheura.

Do właściwej lewicy zaliczyć trzeba przede wszystkim 118 radykalów, oraz trzy inne drobne grupy: 19 „niezależnych lewicy” (p. H. Guernut), 20 republikan socjalnych (pp. Briand, Painleve) i 14 „socjalistów francuskich” (pp. de Monzie, F. Brunet); razem 171 głosów. Pozostaje „skrajna lewica”, czyli 100 prawdziwych tym razem socjalistów i 10 komunistów.

HANS HEINZ EWERS.

O mrówczym Emilu i skokoszałej Paulinie.

(Ciąg dalszy)

Była wprost wzruszona, gdy za nią zaplaćem; nie przywykła do czegoś podobnego ze strony swych studentów. Jechała do Bazylei; ponieważ mnie również wypadała droga w tym samym kierunku — pojechaliśmy więc razem. W toku pogawędki opowiadała mi o sobie to i owo.

W Bazylei zmarła jej ciotka; była to już z kolei czwarta, po której dziedziczyła. Miała zamiar sprzedać swój dom w Genewie, pensjonat, kurnik, jednym słowem wszystko. Dom w Bazylei, który stał się obecnie jej własnością, był podobno o wiele większy i piękniejszy — z bardzo obszernym ogrodem w dodatku. Zaprosiła mnie natychmiast, bym ją odwiedził.

Pytałem, czy również w Bazylei zamierza może przyjmować studentów?

Nie, najmniejszej nie miała na to ochoty. Ze studentami skończyła raz na zawsze. Przez sześć lat zajmowała się tem w Genewie — obecnie ma tego dość!

Mówiła najzupełniej otwarcie i bynajmniej się nie przejmując. Nie wymknęło się jej ani jedno westchnienie.

Przypuszczała, że któryś z jej studentów przeciw się z nią ożeni. Nie odmówiłaby temu i owemu i jeszcze paru innym. Lecz żaden jej o to nie spytał. Wszystkim była pomocna, pielęgnowała chorych, a zdrowym pożyczala pieniądze. I chociaż musi przyznać, że panowie studenci są wogóle porządnymi ludźmi i że niejedną pożyczkę już jej zwrócono, a z zaległych dotąd części znaczną z pewnością jeszcze otrzymają — mimo to taki pensjonat studencki nie jest wcale dobrym interesem.

A w dodatku życie przez lata całe w podobnych stosunkach musi działać podniecająco — gdyż ostatecznie: wreszcie każdy jest także tylko człowiekiem.

Spuściła oczy i dodała: — Nawet — nawet, gdy się jest rodem z St. Gallen. Mówiąc to, zaśmiała się lekko, a śmiech ten brzmiał jak tęskne gdakanie samotnej kureczki. Doprawdy, gdakanie to było wzruszające.

Lecz w jednej chwili wróciła do równowagi. Wyraziła mniemanie, że kury są o wiele wdzięczniejsze od studentów: przynajmniej jej znosiły jaja.

Zał mi się jej trochę zrobiło i starałem się usilnie, by okazać się wobec niej uprzejmym. Odczuła to z wdzięcznością. Przy rozstaniu musiałem jej przyrzec, że ją odwiedzę, gdybym kiedyś przejeżdżał przez Bazyleję; lub że przynajmniej do niej napiszę.

Obiecałem, by o pół godziny później zapomnieć o tem zupełnie.

Lecz potem, po upływie roku, przecież napisałem. W jakimś oknie wystawowym ujrzałem widokówkę — była na niej śmieszna kura, która mi przypominała natychmiast „Poularde”. Kupiłem tę kartkę i posłałem jej, zapytałem, jak się jej wieszcie z hodowla kur?

W odpowiedzi otrzymałem odwrotnie obszerny list. Jak ładnie z mej strony, żem sobie o niej przypominał. O ile zaś idzie o kury, to — I czy przecież nie będę choć raz kiedyś jechał przez Bazyleję?

Potem znów na parę lat wyleciała mi z pamięci. Aż teraz przyszło mi na myśl: ona mogłaby pomóc Emilowi. Może to zrobić; zrobi z pewnością, byle tylko wreszcie zabrać się do tego. Napisałem więc list.

Odpowiedź nadeszła i dała mi trochę nadziei. Niewątpliwie mogłaby to uczynić, pisała Pularda, lecz — powinienem jej wybaczyć! — że jednak dziwna jej się wydaje ta propozycja. Bo przecież nie zna nawet wcale tego pana. Niema bynajmniej zamiaru wątpić o prawdziwości moich słów i najchętniej uczyniłaby coś dla dobra nauki, aczkolwiek, mówiąc szczerze, nie wiele ją mrówki obchodzi. Czy mój przyjaciel nie byłby skłonny zająć się natomiast kurami — i tu znalazłoby się

ODOL WODA DO UST

ODOL PASTA DO ZĘBÓW

ODOL MYDEŁKO DO ZĘBÓW

PRZEDUJĄCE ŚRODKI DO PIELĘGNOWANIA ZĘBÓW

ODOL C.A.S.A. LWÓW

666

A wreszcie 10 posłów należy do „grupy posłów nie należących do żadnej grupy”; zorganizował tych panów pos. Bellanger, któremu p. Chautemps zaofiarował podsekretarjat stanu marynarki wojennej, w nadziei, że swych 9 kolegów dla rządu pozyska.

niewątpliwie nie jedno zagadnienie? Okpiło ją w dodatku kilku z jej dawnych studentów — a chyba na wdzięczność nie można wcale liczyć w dzisiejszych czasach. Wkońcu jednak: na coś takiego rzeczywiście trudno przecieć zdecydować się listownie. Będę zapewne przejeżdżał kiedyś przez Bazyleję; mógłbym ją wówczas odwiedzić i pomówić z nią w tej sprawie.

Zastanowiłem się: Emil musi wraz ze mną jechać do Bazylei. Jeśli się jej podoba, sprawa będzie wygrana. Jeśli się nie podoba, przepadnie wszystko.

Tylko: jemu ani słowa o tem nie wolno mi było powiedzieć. Jeśli ona była tak niewinna, jak kura, to on był tak niewinnym, jak mrówka. Przytem Pularda odczuwała (choć tylko w sposób zaściankowy), przecieć trochę jakiejś tęsknoty za miłością, podczas gdy dla mrówczego Emila sprawy te najzupełniej były obce.

Zrozumiałem, że należy przedstawić Emila w możliwie korzystnym świetle. Najlepsze moje ubranie zostało dla niego przerobione, rękawy i spodnie dostatecznie przedłużone. Zaopatrzyłem go w koszule i bieliznę, z skarpetkami i obuwiem również dałem sobie jaśkoś radę. Naturalnie musiałem mu kupić kapelusz, przyczem trzeba było obejść pół tuzina sklepów, zanim wreszcie znalazł się numer odpowiedni dla jego potężnych rozmiarów czaszki. Podczas jazdy koleją dawałem mu zbawienne wskazówki, jak się powinien zachować: nie pominąć żadnej sposobności, by ją pocałować w rękę i rękę tę od czasu do czasu delikatnie pogłaskać. Kupiłem także książkę o hodowli kur, którą mu dałem do przeczytania, by nadać mu formy znawcy w tych sprawach.

Pozostaliśmy w Bazylei przez tydzień i codziennie dwa razy odwiedzaliśmy ją w jej domu. Każdym razem musiał Emil przynieść wielki bukiet. Jej podobieństwo do kury zwróciło natychmiast jego uwagę — w samej też rzeczy jej przemiana w kurę postąpiła już znacznie w ostatnich latach.

(C. d. n.).

Na jaką większość lewicy może p. Chauteemps? Napewno poprze go lewica; socjaliści również za nim będą głosowali, choć żadnego przedstawiciela w rządzie nie mają i mieć nie mogą, zgodnie z orzeczeniem ich ostatniego kongresu; dalej leży p. Chauteemps na grupkę p. Bellanger'a, a przedewszystkiem na „lewicę radykalną“, mającą w rządzie 3 ministrów i 2 podsekretarzy stanu. Razem daboży to 333 glosy co jest dostateczną większością w Izbie liczącej obecnie 602 posłów. Zachodzi jednak pytanie, czy wszyscy członkowie „lewicy radykalnej“ za rządem będą głosowali? Czy w grupkach pp. Bellanger'a i Guernu'a nie znajdują się przeciwnicy obec. gabinetu? Jeśli gabinet Chauteemps uzyska w Izbie większość, to z wielkim trudem i tylko ze względu na potrzebę uchwalenia budżetu i

wysłania delegatów na konferencję morską do Londynu i na konferencję celną do Genewy. Poza tem jednak ta próba odbudowania kartelu niema wielkich szans. Parlamentar nie najmocniejszym byłby w tej Izbie gabinet „koncentracji“, opierający się na centrum prawem i lewem, oraz na lewicy, bez socjalistów, bo taka większość skupiałaby od 320 do 360 pewnych głosów. P. Tardieu taką większość pragnął stworzyć w listopadzie r. z. Nie udało mu się to wobec odmowy radykałów. P. Chauteemps również nieśmiało na „koncentracyjną“ próbował wjechać wody, ale tym razem musiał mu odmówić p. Tardieu. Następny gabinet będzie „koncentracyjny“, a tworzyć go będzie albo p. Tardieu, albo p. Poincare.

Kazimierz Smogorzewski.

Wśród urzędników i pracowników kolejowych tworzą się wciąż spółdzielnie mieszkaniowe. Spółdzielnie te zabiegają o uzyskanie kredytów budowlanych, mestety, wynik tych zabiegów w najliczniejszych wypadkach bywa ujemny. Inicjatywa rozbija się o „brak kredytów“ i głód mieszkaniowy trwa w całej pełni, podkopując byt, zdrowie i życie armji pracowniczej.

Ten „brak kredytów“ w tym wypadku jest jednak bez uzasadnienia. Trudno bowiem przy puścić, aby tak wielkie przedsięwzięcie, jak koleje, nie posiadało takich funduszy, które możnaby obracać na fundusz budowlany, a z którego mogłyby korzystać spółdzielnie mieszkaniowe urzędników i pracowników kolejowych, bądź to w formie długoterminowych pożyczek, oprocentowanych i zabezpieczonych na poborach członków spółdzielni, bądź też o wyraźnej formie zaliczek na pobory, płatnych w ciągu 5 lub więcej lat w zależności od wysokości pobranej zaliczki.

Tego rodzaju pomoc przyspieszyłaby w znacznym stopniu złagodzenie obecnych, tragicznych wprost warunków. Chodzi więc o wstawienie, względnie wyodrębnienie w budżecie PKP. specjalnego kredytu na popieranie spółdzielni urzędniczych i pracowniczych kolejarskich. Chodzi o stworzenie takiego kredytu, który byłby jedynie funduszem zwrotnym, amortyzującym się w całości w ciągu ustalonej liczby lat, przynoszącym ponadto pewne oprocentowanie.

Kredyt, osiągnięty tą drogą, dałby możliwość budowy mieszkań w szybszem, niż dotychczas, tempie.

Kwestja mieszkaniowa wśród kolejarzy.

O specjalny kredyt na popieranie akcji budowlanej kolejarzy.

Jak wśród wszystkich zresztą pracowników państwowych, kwestja mieszkaniowa wśród kolejarzy przedstawia się wprost rozpaczliwie. Ta nawet ich część, która korzysta z mieszkań służbowych, tylko w bardzo niewielkiej liczbie może nie mieć powodów do narzekania. Reszta zaś, zmuszona korzystać z mieszkań prywatnych, albo nie jest w możności opłacić nabyte wysokich, w stosunku do otrzymanych poborów i dodatków mieszkaniowych, czynszów komornianych albo dusić się musi w ciasnych, niehygienicznych lokalach, albo wreszcie zajmuje lokale, których nawet wielki optymista, posiadający bardzo bujną

wyobraźnię, mieszkaniem nazwaćby nie mógł. Środki, jakie przeznacza ministerstwo komunikacji na walkę z głodem mieszkaniowym są znikome w porównaniu z wciąż wzrastającym zapotrzebowaniem w tej dziedzinie. Zdajemy sobie sprawę, że trudności natury finansowo - gospodarczej zmuszają Ministerstwo komunikacji do pewnych ograniczeń w dziale inwestycji, niemniej jednak należy stwierdzić, że inicjatywa i wysiłki pracowników kolejowych w dziedzinie budowy mieszkań nie spotykają się z takim zainteresowaniem i poparciem z jakim spotkaćby się mogły i powinny.

Jak zapobiec klęsce bezrobocia?

Tylko budować - i budować!

W związku z onegdajszym artykułem „Wieku Nowego“ „W obliczu potęgającego się bezrobocia“ pozwalam sobie skreslić pare uwag.

Będąc przed wojną fabrykantem cegieł i jako fachowiec, przydzielony do ówczesnego kartelu cegielnianego, miałem sposobność zaobserwować różnorodność pracy w przemyśle cegielnianym i budowlanym, jakoteż wszystkie korzyści, jakie z tej galezi przemysłu zyskuje społeczeństwo i państwo.

W owym czasie były w ruchu 33 cegielnie; każda z nich produkowała rocznie przeciętnie po 3 miliony cegieł i zatrudniała około 150 ludzi. Ludzie ci byli sprowadzani z Małopolski i każdy z nich zarabiał około 5 koron dziennie. 33 cegielnie po 150 ludzi dają sumę 4.950 pracowników, a zarobek ich ogólny 24.750 k. dziennie, co pomnożone przez 24 dni roboczych w miesiącu, wynosiło 594.000 k. Kwotę tę ludzie ci przeważnie zostawiali we Lwowie, wydając na utrzymanie własne i inne sprawunki, jakie zalażiwiali pod koniec sezonu, wyjeżdżając do swoich rodzin. Zatem Lwów targował od tych obcych pracowników okragło 600.000 k. miesięcznie.

Z 33 cegielni, produkujących każda po około 3 milj. cegieł rocznie, dostajemy okragło 100 milj. cegieł rocznie, gdyż są cegielnie, które produkują znacznie więcej, aniżeli po 3 miliony. Z tych 100 milj. cegieł wybudowano okragło 400 kamienic; przeciętnie kamienica 2-piętrowa pochłania okragło 250.000 cegieł. Zapotrzebowanie było takie, że prawie co roku brakło we Lwowie cegieł, tak, iż sprowadzano cegły z Gródka, Żółkwi, Starego Sioła i Złoczowa.

A teraz ruch pracy, związany z przemyślem budowlanym: A więc: zwykły niekwalifikowany robotnik ziemny przy wykopywa-

niu fundamentów, furman, który wywozi, koźlarz, noszący cegły, dziewczęta noszące wapno, murarz, a dalej cały sztab profesjonalistów wykwalifikowanych: cieśla, blacharz, stolarz, ślusarz, kamieniarz, szklarz, kaflarz, lakiernik, malarz, elektrotechnik, instalator, parkieciarz. Prócz tego różni oficjaliści: jak: podmajstrzy, pisarze budowlani, technicy, praktykanci, budownicy, architekci, inżynierowie, adwokaci, notariusze, różnego rodzaju pośrednicy itp. A nie zapominajmy, że do przemysłu budowlanego dochodzą jeszcze inne przedsiębiorstwa, jak kamieniołomy, piaskownie, huty szkła, żelaza, fabryki kafla, blachy, tartaki, składy materiałów budo-

wlnych i wiele innych z całym sztabem pracowników.

Dla tych wszystkich kategorii pracowników nie byłoby widma bezrobocia, gdyby istniał odpowiedni ruch budowlany, który przytem rozwiązałby wreszcie piekącą kwestję mieszkaniową, tj. uwolniłby prawie całe społeczeństwo z pęt katastrofalnej klęski mieszkaniowej.

Wniosek stąd jeden — należy skierować cały majątek państwowy i komunalny na cele budowlane, doprowadzić ruch budowlany do stanu przedwojennego, a wówczas rząd nie będzie potrzebował wypłacać zasiłków dla bezrobotnych, państwo będzie miało zdrowych obywateli i dobrych płatników podatkowych, a gminy kamienice, nie ogródki uliczne, w których psy bezdomne się wylgują.

Zygmunt Scharf.

W obliczu nowej wojny domowej.

ALBAŃCZYCY PRZECIWKO KRÓLOWI ZOGU I „OPIECE“ WŁOSKIEJ.

Dzika, górzysta Albania stoi w obliczu nowej wojny domowej. Rząd króla Achmeda Zogu, który został wyniesiony na tron przez dyktatora Włoch, Mussoliniego, pragnącego uczynić z Albanji odskocznię dla opanowania Bałkanów, znalazł się w ciężkiej sytuacji. — Liczne plemiona albańskie, które dotychczas podtrzymywały króla Zogu, w ostatnich czasach poczęły wymawiać posłuszeństwo swemu władcy.

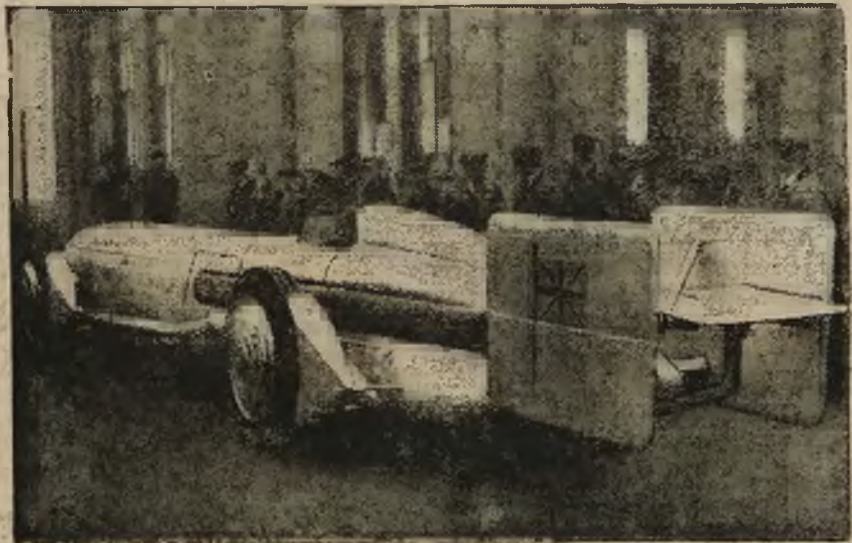
Największe wrzenie daje się zauważyć w północnej górzystej części Albanji, pomiędzy Elbasanem a Skadrem. Szczególnie dwa najbardziej wojownicze i decydujące plemiona, Malisora i Mała, burzą się przeciw królowi i Włochom, które w ciągu kilku lat zdołały całkowicie opanować Albanję nie tylko pod względem politycznym, ale i gospodarczo-finansowym.

Na czele ruchu opozycyjnego stoi słynny beg Wrlaci, którego córka była swego czasu zaręczona z królem Zogu. Begowi Wrlaci udało się poruszyć szerokie masy ludności albańskiej i pozyskać je do walki z tronem i rządem, oraz z obcą ekspansją włoską. Z wiosną oczekiwane są w górach albańskich partyzanckie starcia.

Ze swej strony rząd albański poczynił przygotowania do kampanji wiosennej. Nie mogąc w akcji tej oprzeć się na elemencie miejscowym, uciekł się rząd albański do pomocy włoskiej. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przybyło do Albanji z Włoch okragło 200 oficerów-instruktorów. Po większych miastach, jak Elbasan, Ljesz, Skodar, Draz, skoncentrowano większe ilości wojska i oddziały karabinów maszynowych.

Charakterystycznym jest, iż większe od-

„Srebrna kula“.

(xy) Po majorze angielskim Segrave, który osiągnął rekord szybkości na samochodzie wyścigowym „Złota strzala“, postanowił wyruszyć w bój o mistrzostwo szybkości Amerykanin Kaye Don, który zamierza pobić rekord Segrave'a w Daytona Beach (Flory-

da) na nowym swoim samochodzie wyścigowym „Srebrna kula“. Samochód ten, o sile 4.000 HP., jest cały motorem. Osiągnąć może ponad 371 kilometrów na godzinę.

Rycina nasza przedstawia „Srebrną kulę“, najpotężniejszy wóz wyścigowy świata.

dział wojska skoncentrowano również na granicy jugosłowiańskiej. Rząd albański twierdzi mianowicie, iż wrogi ruch, na czele którego stoi beg Wrlaci, wywołany został przez emisariuszów Jugosławji. Sfery dworskie i rządowe w Wraczu (Durazzo) obwiniają rząd belgradzki o finansowanie ruchu zbrojnego dzikich i znanych z okrucieństwa

górali albańskich, oraz o systematyczne zapatrywanie ich w karabiny i amunicję.

Jak tam naprawdę jest z tą sprawą — trudno dociec. W każdym razie wiosna w Albanji nie zapowiada się spokojnie i przyjemnie ani dla króla Achmeda Zogu, ani dla sprawujących nad nim protektorat, Włoch.

Aparat utrwalający myśli człowieka.

WIEDZA TECHNICZNA I WIEDZA „TAJEMNA“ — UMYŚL LUDZKI DAŻY DO ROZWIĄZANIA ZAGADKI WSZECHBYTU.

(?) Angielskie czasopismo „Harbinger of Light“ donosi o nowym wynalazku inżyniera B. K. Kivby (Anglja), który skonstruował aparat, odbierający obrazy i myśli, które ktoś intensywnie przynosi na płytę tego aparatu. Inżynier Kivby nazwał go reflektografem i twierdzi, że utrwalenie myśli na płycie tego aparatu jest rzeczą zupełnie naturalną.

Ktoś — ustawiony przed aparatem, będącym w ruchu, skupił się i przez kilka minut intensywnie myślał o matce swojej, wywołując w myśli jej obraz. Za chwilę inżynier Kivby wyjął płytę ustawioną i pokazał ją zebrany. Na płycie odbity był obraz niewiasty w konturach tylko, ale dość wyraźnie. Ow osobnik poświadczył, że widzi podobieństwo tego obrazu.

Amerykański sławny odkrywca Tomasz Alwa Edison wygłosił przed rokiem odczyt, w którym między innymi oświadczył: „Nasze obecne środki, aby otrzymać wieści z zaświa-

ta, są niedostateczne. Ale to tylko jeszcze jeden powód więcej, by usilnie pracować i szukać środków zdobycia kontaktu z wiecznością. Bez wątpienia byłby tego rodzaju wynalazek najwspanialszy, jaki może być dziełem człowieka“.

Czy reflektograf angielskiego inżyniera Kivby jest pierwszą próbą takiego wynalazku?

Nie śmiejemy się już z tych rzeczy.

Po utrwaleniu głosów i myśli na płycie aparatu, może przyjść kolej na utrwalenie wieści „z tamtego świata“. Okultyści twierdzą przecie, że istnieje. (Wszystkie mniej więcej religie głoszą również wiarę w istnienie drugiego „tamtego“ świata).

W każdym razie badania, prowadzone w dziedzinie wiedzy tajemnej, gdy do pomocy weźmie się wynalazki techniczne — mogą być arcyciekawe. A kto wie, może nareszcie doprowadzi to do rozwiązania zagadki wszechbytu.

Zamysły komunistów w Polsce.

DYREKTYWY KONGRESU BERLIŃSKIEGO CO DO PLANU DZIAŁANIA W POLSCE NA NAJBLIŻSZA PRZYSZŁOŚĆ.

Moskiewska „Prawda“ zamieszcza obszernie sprawozdanie z 7-mego Kongresu Centralnego Komitetu Polskiej Partji Komunistycznej, jaki odbył się w Berlinie.

Kongres stwierdził, że jednym z głównych zadań partji komunistycznej w Polsce jest „walka przeciw wojnie imperjalistycznej i walka w obronie ZSSR“. W związku z 10 rocznicą wojny polsko-bolszewickiej (kwiecień 1930 r.) partja komunistyczna winna w tym czasie rozpocząć „kampanję przeciw planom faszyzmu, w obronie ZSSR, i agitować za solidarnością z armją czerwoną. Rezultatem tej kampanji ma być ścisły kontakt mie-

dzy partją a robotnikami i wieśniakami, słuzącymi w wojsku“.

Osobną uwagę poświęcił kongres zagadnieniom bezrobocia. Opracowany został plan szerokiej akcji w międzynarodowym dniu 6. marca, poświęconym bezrobociu. Postanowiono „wyteżyć wszystkie siły w celu owocnej agitacji wśród robotników, która ma doprowadzić do strajku politycznego i demonstracji. Będzie to wstępem do walki o dyktaturę proletariatu“.

Kongres stwierdził pewne luki w pracy na wsi. Uchwalono więc szereg środków, mających temu zaradzić.

U ludzi z nieregularnym działaniem serca szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa stosowana codziennie zrana naczyniowo powoduje lekkie wypróżnienie. Lekarze specjaliści chorób sercowych twierdzą, że nawet przy ciężkich wadach serca woda Franciszka-Józefa działa pewnie i bez żadnych komplikacyj. Zadać w aptekach i droger, 140

Specjalną uwagę zwrócił kongres na walkę mniejszości narodowych z państwem polskim na terenach „okupowanych“. W związku z tem postanowiono szeregiem uchwał walkę tę podtrzymać. I tak na Górnym Śląsku komunistyczne organizacje partyjne mają wysunąć hasło „samostanowienia narodów“ i walki z uciskiem narodowym.

„Komunistyczna partja Polski ma odtąd kierować ruchem narodowym (irredentą) „ukraińców“ i białorusinów, pomagając im aż do oderwania ziem polskich włącznie. Partja powinna także przyjąć czynny udział w akcji, jaką prowadzi „Partja Ukrainy“ w związku z procesem „ukraińskich kontrrewolucjonistów“.

Co wolno posyłać do Rosji sowieckiej?

Z Moskwy donoszą, że Komisariat ludowy handlu opracował nowe przepisy, dotyczące przesyłek do sowieckiej Rosji.

Przepisy te zezwalają na importowanie do Rosji ryżu, maki, kasz, suszonych owoców, grzybów, cukru, nabiału, jaj, mięsa, ryb, kawioru, tranu i konserw w ilości, nie przekraczającej 5 kilogramów w jednej przesyłce, tytoniu i wyrobów tytoniowych do wagi 1 kilograma, wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych maksimum 500 gramów, wyrobów złotych i srebrnych w ilości najwyżej 2 przedmiotów, mydła w ilości 1 kawałka, wyrobów trykotażowych w ilości 1 kompletu, pończoch i skarpetek w ilości 6 par, czapek, kapeluszy i parasoli w ilości dwu sztuk, obuwia w ilości jednej pary, rękawiczek w ilości trzech par oraz torebek damskich w ilości jednej sztuki

Postulaty inwalidów WP.

W tych dniach odbyło się w Warszawie zebranie informacyjne delegatów Legji inwalidów W. P. w sprawie nowej ustawy inwalidzkiej, obecnie dyskutowanej w podkomisji sejmowej. W wygłoszonych przemówieniach podniesiono, że obowiązująca od r. 1921 ustawa inwalidzka nie jest życiową. W całej ustawie jeden zaledwie artykuł mówi o inwalidach wojskowych. Domagano się, by prawa inwalidzkie nadane były również członkom — inwalidom Polskiej Organizacji Wojskowej (P. O. W.), gdyż wraz z legionistami byli to pierwsi żołnierze wojska polskiego. W nowej ustawie inwalidzkiej winna być uwzględniona opieka dla dzieci inwalidów i sierot po nich. Coprawda obowiązująca ustawa mówi o pomocy kredytowej dla kooperatyw inwalidzkich, lecz pomoc ta nie jest udzielana.

Po krótkiej dyskusji, uchwalono następująca rezolucję:

„Wobec krzywdzącej ustawy inwalidzkiej, która nie zabezpiecza warunków życiowych inwalidów armji polskiej i nie jest absolutnie dostosowana do ich potrzeb, zebrani postanawiają domagać się od władz ustawodawczych i wykonawczych najrychlejszego powołania specjalnej komisji, złożonej z przedstawicieli zainteresowanych resortów, oraz powołania do tej komisji delegatów Legji inwalidów W. P., celem opracowania w najkrótszym czasie projektu ustawy, zabezpieczającej należne prawa inwalidom armji narodowej“.

Po 12 latach więzienia

uniewinniony jako chory umysłowo.

Przed sądem przysięgłych w Krakowie toczyła się niezwykła rozprawa o zbrodnię rabunku i kradzieży w Czechosłowacji.

Sprawca tej zbrodni, Jakób Gawor, został przez sąd czechosłowacki w Morawskiej Ostrawie skazany na 12 lat ciężkiego więzienia, potem, po odciernieniu kary, umieszczono go w zakładzie dla umysłowo chorych w Steinbergu.

W ubiegłym roku władze czeskie wydały Gawora do Polski. Ponieważ w myśl ustawy polskiej za popełnioną zbrodnię sprawca musi odpowiadać przed sądem pol-

skim, chociażby już karę zagranicą odsiedział, polska prokuratura stawiała Gaworę przed sąd krakowski.

Sędziowie przysięgli, na podstawie ekspertyzy lekarzy sądowych, wykluczyli poczytalność Gawora w czasie dokonywania rabunku w Czechosłowacji, wobec czego trybunał wydał wyrok uniewinniający.

Po ogłoszeniu wyroku jeden z sędziów przysięgłych wręczył Gaworowi 100 zł., aby umożliwić mu zapoczątkowanie prowadzenia uczciwego życia na wolności.

Dowód krwi w procesie

o wypłatę alimentów.

NA PODSTAWIE ORZECZENIA EKSPERTA SĄD PRZYZNAŁ ALIMENTA MATCE.

Pupilem domu zamożnego kupca Natana K. w Warszawie był jego synek Ignas, określony w oficjalnych papierach poważnym imieniem Izraela. Z Ignasem rodzice mieli wprawdzie wieczny kłopot, ale Ignas był jedynakiem i wszystko mu było wolno.

Rozuchwalony wyrostek między innymi kawałami narobił tacie kłopotu, nawiązując romans ze służącą swych rodziców, Zofią Z. Mama Ignasia zauważyła, że wygląd Zosi ulega zmianie, poddała ją więc obserwacji. Gdy ustliła, iż zanosi się na gruby skandal, wy-mówiła służącej miejsce. Zosia nie chciała odejść i wskazywała na zbytki „pana młodszego”. Tem więcej rozsierdziło to państwa K., którzy wypędzili służącą bez pardonu.

Zosia więc poszła sobie, ale po jakimś czasie, gdy przyszedł na świat czarny bobasek, przypomniała się i poczęła szturmować do byłych chlebodawców ołożenie na dziecko. Jakis czas zwodzono ją, a wreszcie oświadczone, że pan Ignas o niczem nie wie, a więc akcja jej jest poprostu szantażem.

Gdy chłopczyk ukończył cztery latka, Zofia D. wystąpiła na drogę sądową przeciw dziewiętnastoletniemu Izraelowi K., doma-

gając się oden alimentów. Domniemany ojciec zaprzeczył kategorycznie przed sądem, iżby miał romansować z powódka. Wobec zrozumiałego braku świadków pełnomocnik poszkodowanej wystąpił z sensacyjnym wnioskiem o zbadanie krwi Izraela oraz dziecka w celu ustalenia czy zachodzi tu podobieństwo składników.

Sąd przychylił się do tego wniosku. Próby krwi oddano do badania specjalście prof. Hirszfelowi, który dokonał szeregu analiz.

Obecnie sprawa znów znalazła się na workandzie sądu grodzkiego, gdzie prof. Hirszfelf referował wyniki swych badań. Ekspert orzekł, iż krew semicka posiada bardzo charakterystyczne właściwości, pozwalające na odróżnienie jej od krwi aryjskiej. Badanie krwi dziecka wykazało w niej obecność składników odpowiadających właściwościom pozwanego.

Wobec tego sąd uznał młodego Izraela K. za ojca chłopczyka i zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki alimenty za cztery lata wstecz, oraz na przyszłość po 85 zł. miesięcznie.

Bolesna przygoda przedmiejsk. amanta.

JAK TO „PIĘKNEGO JÓZIA” OPORZĄDZIŁY ZAWIEDZONE PRZYJACIÓŁKI.

(—) W dzielnicy Staromiejskiej w Warszawie rozegrała się onegdaj ciekawa scena. W dzielnicy tej mieszka niejaki Józef Podgórski, który ze względu na niepospolitą urodę był przedmiotem westchnień pięci niewie-

ściej i w niedługim swem życiu miał romansów coniemiarą — niczem nieboszczyk Valentino. Dwie trzecie najpiękniejszych pannie ze Starego Miasta chadzało z nim na randki.

Aż oto onegdaj gruchnęła pogłoska, że piękny Józio żeni się na amen. W ślad za pogłoską rozpoczęła się procesja wielbicielek. Pukały do kawalerskiego mieszkania, by ze łzami w oczach wypowiedzieć się z bólu.

O godzinie 7-jej wieczór zjawilo się jednocześnie aż siedm eks-przyjaciółek. W ich liczbie była sąsiadka, uroczą Felcia Dylewska, oraz znana piękność z ulicy Nowomiejskiej, panna Stefa Nieszczerewiczówna.

Ujrawszy tyle niewiast, Podgórski w pierwszej chwili zbaraniał, wyznaczył im miejsca siedzące na tapczanie, a sam pobiegł po wódkę i zakąski. Wychodził z założenia, iż przy kieliszkach rozmowa poplynie bardziej gładko.

Stało się jednak wręcz przeciwnie. — Wszystkie panny, jak na komendę, zaczęły prawie o złamanym sercach. A kiedy sobie dobrze podpily, zrobiły się jeszcze śmielsze. Jedna zagroziła kwasem siarczanym, druga, że podrzuci dziecko w czasie ślubu, trzecia, że zerwie welon pannie młodej i spuści jej manto.

Podgórski bardzo się tem zatrwożył. — Chcąc udobruchać najbardziej rozgniewana Stefcię, ścisnął jej głowę, pocałował w czoło. W odpowiedzi na to otrzymał policzek.

— A walecież go! — krzyknęła Felcia. Pozrywały się panny, obezwładniły kawalera, rozciągnęły go na namiątkowym tapczanie i dalej okładać kijem. Aż sprężyny jęknęły.

Masowy truciciel.

(xy) Donosiliśmy już onegdaj w „Wieku Nowym” o masowym trucicielu nazwiskiem James Baker (nasza rycina), który wpadł w ręce policji amerykańskiej w Detroit. Baker, liczący 23 lat, otrul w ostatnich latach strychniną około 20 osób.

Pożytek dla matki — zabawka dla dziecka

Połączenie trzech zalet!

1. Delikatne mydło do delikatnych tkanin. Nadaje im świeży wygląd i subtelny zapach.

2. Delikatne mydło do mycia rąk i twarzy — rękojmia świeżej cery i milego zapachu skóry.

3. Zajmującą zabawą dla naszych milusińskich są wycinanki na każdym opakowaniu.

Na zakończenie zdemolowały w mieszkaniu, co tylko się dało. Polamały krzesła, stłukły lustro, podarły bieliznę, podarły krawaty, wrzuciły do pieca wszystkie listy miłosne z fotografjami, rozbiły gipsową Wenus, pokrajały na stole ceratę, cisnęły na piec zegarek, pogięły maszynkę „prymus”, zniszczyły książeczkę wojskową, z doniczki wyrwały kwiatek i pokropiły atramentem ściany pokoju.

Wezwany przez sąsiadów policjant spisał protokół. Panny Stefa i Felcia będą pociągnięte do odpowiedzialności sądowej. Ale Podgórskiemu, co oberwał, już nikt nie wynagrodzi.

Związek kupców samochodowych.

Z inicjatywy Stowarzyszenia Kupców Polskich zawiązany został dnia 9 b. m., przy wymienionem Stowarzyszeniu, Związek Kupców branży samochodowej.

Związek ten, w skład którego wchodzi kupcy, reprezentujący całą dziedzinę handlu artykułami samochodowymi, jak gumy i akcesoria, ma na celu uzdrowienie wysoce nie-normalnych stosunków, panujących w tej dziedzinie handlu. Do Związku zgłosiło akces kilkadziesiąt najpoważniejszych firm tej branży.

Pożądanem byłoby utworzenie Związki, Sprzedawców Samochodów, celem zorganizowania sprzedaży, w której obecnie panuje, niestety, stosunki graniczące często z nieuczciwą konkurencją, a odbijające się fatalnie na całości rozwoju automobilizmu w Polsce.

Introligatornia dla opraw reprezentacyjnych M. Krzywiecki, Lwów, ul. Plekarska 1 c, adresy, albumy, księgi pamiątkowe i t. p. 420

Zderzenie autobusu z pociągiem.

STRASZNA KATASTROFA W AMERYCE. — 10 TRUPÓW. — POZAR W POCIĄGU.

(xy) Przejazd kolejowy bez rampy stał się znów powodem strasznej katastrofy w Ameryce. Ubiegłej niedzieli w nocy przejeżdżał autobus przez tor kolejowy w chwili, gdy nadjechał właśnie pociąg pospieszny Milwaukee—Chicago wiozący wycieczkowców z Chicago. Wskutek zderzenia wykołosił się pociąg, pędzący z szybkością 96 kilometrów na godzinę. Pięć wozów spadło z nasypu. Nie szczęście chciało, że z przeciwnej strony nad-

jechał w tej samej chwili pociąg towarowy, który porwał autobus i rozbił go w strzępy. Z pod szeszałków autobusu i wozów wydobyło dotychczas 19 trupów. Sześćdziesięciu pasażerów pociągu odniosło ciężkie rany. Przewieziono ich do szpitala. Lekko rannych jest około stu. W czasie zderzenia powstała nieopisana panika, ponieważ w pociągu towarowym wybuchł pożar.

Podpalił w łóżku kochankę.

TRAGEDJA MIŁOŚNA ZNAJĘJ TANCERKI.

(xy) Ofiarą strasznej zemsty padła w Turynie znana tancerka Nessika. Artystka, która zdobyła już duże powodzenie w wielu europejskich miastach, w których występowała jako tancerka wróciła późno w nocy do domu i położyła się spać.

Nagle obudziła się i spostrzegła z przerażeniem, że łóżko jej ogarnięte jest z wszystkich stron płomieniami. Obok łóżka stał dawny jej kochanek Nemour, z którym zerwała wszelkie stosunki.

Na jej rozpaczliwe wołania przybyła policja i zdołała ugasić pożar. Tancerka doznała ciężkich poparzeń. Przewieziono ją do szpitala, gdzie walczy ze śmiercią.

Sprawcy tej potwornej zemsty, Nemourowi, udało się uciec z mieszkania tancerki. — Usiłował on popełnić samobójstwo, ale zranił się tylko ciężko.

W przedpokoju hrabiny.

SZOFRER STRZELIŁ DO POKOJÓWKI, A NASTĘPNIE DO SIEBIE.

(xy) W mieszkaniu węgierskiej hrabiny Nyary w Budapeszcie wydarzył się tragiczny wypadek który wywołał duże poruszenie. — Czterdziestosześcioletni szofer Pataki zjawiał się onegdaj wieczorem w mieszkaniu hrabiny, aby odebrać od niej pismo polecające, które mu przyrzekała. Pokojówka nie chciała wpuścić natychmiast szofera i zaanosować

u hrabiny. Rozgniewany tem szofer wyjął po krótkiej wymianie słów rewolwer z kieszeni i strzelił do pokojówki.

Potem przyłożył sobie broń do skroni i strzelił. Służącą odwieziono w stanie bardzo poważnym do szpitala. Stan szofera jest prawie beznadziejny.

Samobójstwo psa.

PO STRACIE SWEGO PANA SKOCZYŁ Z PIĄTEGO PIĘTRA NA BRUK ULICY.

(xy) Dziennik włoski „Corriere della Sera“ donosi o ciekawych okolicznościach, wśród jakich pies nowofunlandzki zabił się niedawno w miejscowości Luca, ponieważ stracił swego pana.

Pan tego psa nazywał się Silvio Albarella i umarł wskutek wypadku samochodowego, którego pies był świadkiem. Po po-

grzebie, w którym pies odprowadził swego pana na ementarz, wrócił do domu. W ciągu dwóch dni pies leżał skurczony w kacie i nie chciał przyjmować pożywienia. W trzecim dniu wspiął się na piąte piętro i zobaczywszy otwarte okno, skoczył na bruk, gdzie zabił się na miejscu.

Piękna bandytka.

Z TAJEMNIC PODZIEMNEGO NOWEGO JORKU.

(?) W wielkich miastach Stanów Zjednoczonych Ameryki, jak Nowy Jork, Chicago, Filadelfia, spotyka się coraz częściej typ eleganckiej bandytki, która na liście cywilnej zapisana jest jako tancerka, lub śpiewaczka kabaretowa, a wreszcie „prywatna“.

Dany te oddają nieocenione usługi spółkom bandyckim. (W Ameryce nawet bandyci zorganizowali się w koncerty i różne spółki).

I tak donoszą z Nowego Jorku, że udało się tamtejszej policji ująć nareszcie niebezpieczną bandytkę, Amelję Bascon, która pod przydomkiem Chinchilla - girls znana była wszystkim gościom pewnego kabaretu na Broodway a ma na sumieniu niemniej, jak dwadzieścia pięć napadów bandyckich.

Amedja Bascon jest średniego wzrostu osobka, prześlicznie zbudowana, szykowna i ładna, cieszyła się nadzwyczajnym powodzeniem. Policja wiedziała o tem, że ona jest na usługach bandy, lecz nigdy jakoś nie udało się jej złapać na gorącym uczynku. Do jej tricków należało tak skokietować przechodniów, lub personal sklepowy, by upatrzona ofiara stać się mogła łatwym łupem czyhajacej w pobliżu bandy.

Na ulicy, nie zaczepiała weale. Lecz wy-

starczyło, by spojrzala na kogoś swemi habrowemi oczami, a upatrzonej „gość“ oddawał się w jej ręce bez zastrzeżeń. Pozwalała, by jegomość szedł z nią kilkaset kroków. Zanim się spostrzegł, ona zniknęła, a już był otoczony bandytami i zdany na ich łaskę lub niełaskę.

Ze szczególną predylekcją odwiedzała Amelia Bascon sklepy z obuwem. Towarzyszył jej zawsze jeden z bandy. Podczas tego, kiedy cały personal zajęty był nią tylko, (zrećnie kokietowała wszystkich przedawczyków, nawet szefa i szefinię) — towarzyszył zbliżał się do drzwi, dawał znak stojącym w pobliżu dwóm spółnikom, a ci pod grozą rewolwerów trzymali potem cały personal sklepowy, gdy on tymczasem wypróżniał kasę. Amelja Bascon korzystała z zamieszania i uciekała w nowych już pantofelkach.

Właśnie podczas takiej wyprawy do jednego ze sklepów obuwia, przyłapała ją policja. Jak się potem okazało, Amelja Bascon jest zamężną i matką małej córeczki. Została wzięta i dziecko na prowincji i przybyła do Nowego Jorku. Żadna wrażeń i wyzycała się. Odrazu wpadła w towarzystwo, które sprowadziło ją na drogę występku. I kto wie,

jak długo jeszcze byłaby tak grasowała w N. Jorku. Ale nadszedł na nią policję wzgardzony adorator, również członek bandy. Zemścił się. Prawdopodobnie te jego zdradę pomści znów teraz na nim banda. Wszakże się przeniewierzył solidarności, która ich wszystkich obowiązywała, a na tym punkcie bandyci nowojorscy są nieublagani.

Zmiana nazwiska w świetle nowej ustawy.

Z dniem 23-go stycznia br. została wprowadzona w życie nowa ustawa sejmowa, uchwalona jeszcze w dniu 22-go marca 1929 r. o zmianie nazwisk hańbiących, ośmieszających lub uwłaczających godności człowieka.

Na mocy tej ustawy zezwolenia na zmianę nazwiska udziela wojewódzka władza administracji ogólnej. Osoby, ubiegające się o zmianę nazwiska, winny podać w prośbie nazwisko, które pragną przybrać. Do podania muszą być dołączone dokumenty urodzenia, oraz obywatelstwa polskiego. Podania o zmianę nazwiska, oraz akt zezwolenia na zmianę, o ile zostanie stwierdzona niezamowność petenta, mogą być przez Urząd wojewódzki zwolnione od opłaty stemplowej.

O zamierzonej zmianie nazwiska, tudzież o udzielonym zezwoleniu muszą być umieszczone ogłoszenia w „Monitorze Polskim“, jednak i koszt tych ogłoszeń, w razie ubóstwa petenta, pokrywa Skarb Państwa. W ciągu 30 dni od dnia ogłoszenia wolno z ważnych powodów zgłosić sprzeciw. Jeżeli sprzeciw zgłosi osoba takiego samego nazwiska, jakie proszący zamierza przybrać, zezwolenie nie może być udzielone. Również odmówione zostanie zezwolenie na przybranie nazwiska historycznego, popularnego lub rozpowszechnionego, oraz w tych wypadkach, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że ubiegający się o zmianę nazwiska czyni to w zamiarze ułatwienia sobie przestępstw.

Z chwilą otrzymania aktu zezwolenia na zmianę nazwiska, prawo do używania nowego nazwiska uzyskują proszący, jego żona i to dzieci, które w chwili wniesienia podania nie były pełnoletnie, zaś dzieci pełnoletnie tylko w tym wypadku, jeśli się przyłączyły do prośby o zmianę nazwiska.

Specjalista w chorobach wewnętrznych

Dr. Eugenjusz Frisch

b. elew klin. w Wiedniu i Paryżu, ordynuje obecnie
UL. ŁOZINSKIEGO 4 (boczna pl. Akademickiego).
Telefon nr. 68-73. — 15997

Członkowie Komisji szacunkowych mogą być niedyskretni.

Ustawa o podatku obrotowym przewiduje sankcje karno na członków komisji szacunkowych i ekspertów, którzy donoszą osobom trzecim o szczegółach posiedzeń komisji.

Wypadek taki miał miejsce w Łodzi, a polegał na tem, że członek komisji szacunkowej do podatku obrotowego opowiedział na mieście o przebiegu posiedzenia komisji.

Urząd skarbowy skierował sprawę na drogę sądową. Sąd okręgowy i apelacyjny uniewinnił oskarżonego, wobec czego Urząd skarbowy niezadowolony z wyroku, sprawę skierował do trzeciej instancji, tj. do Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zatwierdził wyroki obu instancji wychodząc z założenia, że członek komisji może być tylko oskarżony, jeśli przez rozprowadzanie o przebiegu posiedzenia może przyczynić się do nadszarniania opinii i kredytu moralnego któregoś z płatników.

Wyrok Sądu Najwyższego jest bardzo charakterystyczny i ciekawy dla wszystkich członków komisji szacunkowych.

Kalendarzyk karnawałowy dla Lwowa.

(d) Dla orientacji naszych Czytelników poniżej podajemy spis bałków, redut i zabaw tanecznych, które odbędą się w okresie karnawału:

27 lutego — w Tlusty Czwartek „Starpolski wieczór karnawałowy“ na fundusz Ochronki O. N. IV, przy ul. św. Piotra 1, 17 odbędzie się w sali dawnego Kasyna oficerskiego przy ul. Fredry 1. Muzyka Kordika.

1 marca — Wielki doroczny bal kostjumowo-maskowy Kasyna i Kola lit-art.

1 marca — Reprezentacyjny Bal Mieszczkański, urządzany przez Mieszczkańskie Tow. Strzeleckie w salach własnych przy ul. Kurkowej.

1 marca — Ostatki karnawałowe Sekcji Narciarskiej L. K. S. Lechia w sali Czytelni Katolickiej ul. Piekarska 1, 28.

1 marca Wieczór karnawałowy Związku Polskich Urzędników Państwowych w sali Izby aptekarskiej przy ul. św. Mikołaja 15. Początek o godz. 9 wieczór, Strój wizytowy.

1 marca — Ostatnia reduta drużyny sportowej „Sokół II.“ w sali własnej przy ul. Kętrzyńskiego.

1 marca — Wieczór karnawałowy Bratniej Pomocy Studentów Akademii medycyny weterynaryjnej w sali własnego domu przy ul. Stalmacha 1.

1 marca — Zabawa taneczna Bratniej Pomocy studentów Uniwersytetu w sali Czytelni Akademickiej przy ulicy Łozińskiej 7.

1 marca — Wieczór karnawałowy Tow. Urzędników pocztowych „Schronisko“ w salach hotelu George'a.

1 marca — Wieczór kostjumowo-maskowy Czerdziestaków w sali Sokola IV, przy ul. Łyczakowskiej.

1 marca — Wieczór karnawałowy urzędników Miejskiej Kasy Oszczędności na dochód „Domu Zdrowia“ w salach Hotelu Krakowskiego.

1 marca — Zabawa taneczna Związku pracowników technicznych poczty, telegrafu i telefonów w sali Domu Narodnego przy ul. Rutowskiego 1, 22.

1 marca — Zarowna Noc z tańcami w salach TSL przy ul. Czarnieckiego 1, 1 urzędu Kolo TSL im. Borelowskiego.

1 marca — Zabawa towarzyska Związku Obrońców Lwowa w własnym lokalu przy ul. Rutowskiego 1, 11 o godz. 21.

1 marca — Zabawa taneczna Chóru Tow. im. Kościuszki w salach własnych przy ul. Wronowskich 1, 4.

2 marca — Dancing kwiatowy Kasyna i Kola liter.-art. w salach własnych ul. Akademicka 13.

2 marca — Reprezentacyjny Bal Studentek Wyższych Uczelni w salach recepcyjnych Politechniki.

2 marca — Bal Bratniej Pomocy studentów Wyższej Szkoły Handlu Zagranicznego w sali II. Domu Techników.

2 marca — Szampańska Noc Lwowskiego Chóru Studentów Medycyny Weterynaryjnej w sali przy ul. Fredry 1, 1.

2 marca — Wielki raut Związku pracowników fryzjerskich w sali Izby rekodzielniczej przy placu Strzeleckim.

2 marca — Bal artystów teatrów miejskich z programem artystycznym w Teatrze Wielkim.

2 marca — Zabawa taneczna Towarzystwa niższ. funkcjonariuszy sądowych w sali przy ul. Rutowskiego 1, 23, II p.

2 marca — Zabawa taneczna Klubu mandolinistów „Juwal“ w sali Domu Narodnego.

3 marca — Zabawa taneczna Korporacji akademickiej „Constantia“ w sali T. S. L. ul. Czarnieckiego 1, 1.

3 marca — Wieczór karnawałowy Harserskiej Drużyny studentów Politechniki w

„KOPERNIK—MARYSIENKA. Dziś PREMIERA. Wielki podwójny program. 20 aktów. CARLO ALDINI i EWA GRAY w wielkim sensacyjnym filmie p. t.

„NOCNA PRZYGODA“

II. Niezapomniany bohater filmu „Skrzydła“ i „Trzykrotne wesele“ Charles Rogers, Mary Brian i Chester Conklin „JEGO CHŁOPIEC“ Początek o godz. 8. w potężnym, do łez wzruszającym dramacie p. t. 15638

sali dawnego Kasyna oficerskiego przy ulicy Fredry 1.

4 marca — Dancing z zawieszeniem śledzia i wyborem „Miss Karnawału“ Kasyna i Kola lite.-art. w salach własnych ul. Akademicka 13

4 marca — Bal kostjumowo-maskowy

Polskiej korporacji akademickiej „Cresovia Leopoliensis“ w sali dawnego Kasyna oficerskiego przy ul. Fredry 1.

4 marca — „Ostatki techniczne“ w salach II. Domu Techników przy ul. Abrahamowiczów.

Zagadkowa śmierć kolejarza

na ulicy Pełtewnej we Lwowie.

(d) Wczoraj późnym wieczorem pod mostem kolejowym przy ul. Pełtewnej znaleziono zwłoki dobrze odżywnionego mężczyzny, około 50 lat, ze śladami krwi na twarzy, co wskazywało na możliwość zamachu morderczego.

Na miejsce udał się natychmiast zastępca komendanta trzeciego komisariatu policyjnego aspirant Klimczak wraz z funkcjonariuszami wydziału śledczego. Przeprowadzone dochodzenia wstępne ustaliły tożsamość osoby na podstawie znalezionych dokumentów, opiewających na nazwisko Franciszka Strzeleckiego, 47-letniego funkcjonarju-

sza kolejowego w X. stopniu służbowym, zamieszkałego przy ul. Żółkiewskiej 1, 50.

Obok zwłok znaleziono dwie ewierślitowe flaszki wódki i śledzie, prawdopodobnie więc denat był w stanie nietrzeźwym.

Lekarz dzielnicowy dr. Schenker po stwierdzeniu nagłego skonu polecił odstawić zwłoki do Instytutu medycyny sądowej, jednakże aż do przybycia komisji sądowej, zwłoki pozostawiono na miejscu.

Śledztwo policyjne wyjaśni niewątpliwie, czy ma się tu do czynienia z przypadkiem nagłym skonem, czy też z morderstwem.

Z SALI SĄDOWEJ.

Widmo kary śmierci

Cudzą żonę zarabiał siekierą.

Ten trzeci.

(K. D.) Jan Messinger, gospodarz z Burgthalu pow. Gródek Jagielloński — miał żonę Annę, która mimo, że jej przebaczył dawne grzechy młodości, za dobroć odplacała mu niewiernością. W r. 1928 nawiązała znajomość z 27-letnim Grzegorzem Melnykiem vel Mielnikiem, który u Messingerów codziennym był gościem, sprawując funkcję przyjaciela domu w najpełniejszym tego słowa znaczeniu. Messinger spostrzegł się dopiero w dniu 3 marca ub. r. Wymówił Messingerowi dom i zakazał mu przychodzić.

Zakazany owoc smakuje.

Messingerowa mimo to nadal utrzymywała z Melnykiem swój romans. W dniach 11 i 15 marca ub. r. jeździła z nim nawet do Lwowa, by tu wyszukać mieszkanie, dokąd oboje kochankowie mieli się sprowadzić. Zdecydowała się zerwać z mężem, Noc z 16 na 17 marca spędziła z Melnykiem w lwowskim godzinowym hotelu. Wynajawszy mieszkanie przy ul. Kordeckiego powrócili oboje w dniu 17 marca ub. r. do Gródka. Chodzilo o to, by Messingerowa mogła swe rzeczy zabrać do Lwowa. Umówili się, że dnia 18 marca ub. r. o godz. 9 rano wyjadą na stałe do Lwowa. — Melnyk o godz. 8 rano zjawił się w Burgthalu.

Odwrót.

Messingerowa w ostatniej chwili zawałała się. Zrazu oświadczyła, że wyjedzie o godzinie 2 popołudniu. Popołudniu znów gdy Melnyk powtórnie zjawił się u niej całkiem otwarcie powiedziała mu, że z nim nie pojedzie, bo męża i dziecka nie zostawi.

Tragiczny porachunek.

Melnyk począł czynić jej wyrzuty, że naraziła go na wydatki, a następnie porwawszy za stojącą w jej mieszkaniu siekierę ugodził ostrzem w głowę odwróconą do niego tyłem Messingerową. Gdy upadła na ziemię, odrzucił siekierę i uciekł. Messingerowa ostatkiem sił podniosła się, zawołała pomocy i padła

trupem. Morderca Melnyk po dokonaniu zbrodni skrył się w stombie u sąsiadów.

Obrońca mordercy.

Aresztowany Melnyk przyznał się do zbrodni i na usprawiedliwienie swe przed sędzią śledczym podał, że w krytycznej chwili stracił panowanie nad sobą. Na denatkę targnął się, bo wysmiewała go ona, że tak łatwo dał się jej omamić i twierdziła że już więcej frajerów tak nabrała.

Poprzednio słuchany na policji zeznał krótko, że zamordował, bo denatka nie chciała z nim na stałe osiąść we Lwowie.

Co mówi mąż śp. Anny?

Mąż zamordowanej śp. Anny podał, że pozostawała ona pod terrorem obwinionego, który groźbą rewolweru zmuszał ją do wyjazdów do Lwowa.

Parere znawców lekarzy.

Na podstawie dokonanej sekcji zwłok śp. denatki orzekli lekarze, że cios zadany był ostrzem siekiery ze znaczną siłą i przez ranę 15 cm. długą uszkodził lewą tętnicę oponową naruszył całość ośrodków mózgowych, co musiało spowodować śmierć.

Przed przysięgłymi.

Prokuratura obwiniała Grzegorza Melnyka o zbrodnię skrytobójczego morderstwa.

Dziś przed Trybunałem przysięgłych rozpoczęła się rozprawa główna.

Przewodniczy nadr. Zgóralski, oskarża prok. Sywulak, broni adw. dr. Szewczuk.

Wyrok podamy jutro.

PODZIĘKOWANIE.

15665

Czeigodnej dyrekcji sanatorium „Vita“ Lwów, Listopada 22, jakoteż całemu personalowi sanitarnemu za nadzwyczaj sumienną i troskliwą opiekę w czasie mej choroby serdeczne „Bóg zapłać“. Dr. Antoni hr. Bolesła Koziembrodzki

Pogrzeb wybitnego historyka dra Jana Ptaśnika.

Śp. prof. dr. Jan Ptaśnik.

(d.) Wczoraj popołudniu z krypty kościoła OO. Bernardynów odbył się pogrzeb przedwcześnie zmarłego znakomitego uczonego i wybitnego pedagoga, profesora nauk historycznych, śp. dra Jana Ptaśnika. Niezliczone tłumy publiczności i młodzieży kształcącej się wzięły udział w pogrzebie, a wśród tych reprezentacji świata naukowego, delegacji z całej Polski, reprezentanci władz cywilnych i wojskowych, oraz wszelkich instytucji naukowych i społecznych, a także młodzieży akademickiej.

EGzekwie w krypcie odprawił rektor ks. dr. Norajewski w otoczeniu licznych kleru, a gdy uczniowie wynieśli trumnę, chór akademicki odśpiewał „Requiem”, poczem przemówienia wygłosili: prof. Stanisław Zakrzewski, dziekan Wydziału historycznego na Uniwersytecie lwowskim imieniem Uniwersytetu, Akademii Umiejętności w Krakowie, Pol. T-wa historycznego we Lwowie i Tow. Naukowego; prof. dr. Piotrowicz imieniem Uniwersytetu krakowskiego i tamt. Odziału Tow. historycznego; prof. dr. Zygmunt Wojciechowski im. Uniwersytetu poznańskiego i tamt. T-wa Naukowego; oraz prof. dr. Modelski im. Uniwersytetu wileńskiego.

Po tych przemówieniach kondukt pogrzebowy z orkiestrą 26 pp. na czele ruszył na cmentarz Łyczakowski. Za trumną postępowała żona śp. Zmarłego z małym synkiem i rodziną oraz senat uniwersytecki z rektorem dr. Schrammem na czele, profesorowie Uniwersytetu, profesorowie Politechniki z rektorem dr. Weiglem, gen. Popowicz, gen. Czuma, delegaci pułków, prezes Izby skarbowej dr. Polak, dyr. dr. Czołowski, dyr. dr. Biernacki, dyr. dr. Kotula itd.

Na cmentarzu trumnę na miejsce wiecznego spoczynku zaniosła na swych ramionach młodzież akademicka, gdzie przemówił jeszcze dr. Wagner, asystent śp. Zmarłego, oddając hołd Profesorowi imieniem uczniów.

Strzał do okna asesora.

(K. D.) Wczoraj zakończono odroczone w dniu 13-go bm. rozprawę o usiłowane morderstwo przeciw Janowi Burakowi i Demianowi Popowiczowi, obwinionym o oddanie strzału do mieszkania asesora gminnego, Michała Morawskiego z Mikłaszowa.

Po przemówieniu prokuratora dra Mo-

APOLLO!

wyświetla z wielkiem powodzeniem: największe arcydzieło dźwiękowe —

„SKRZYDLATA FLOTA“

z RAMON NOVARRO. — Zniżki ważne. Na pierwszy program przed 3-cią dla wszystkich ceny normalne. Początek o g. 3, 5:15, 7:20 i 9:30. 1086

stowskiego, zabrali głos obrońca Buraka adw. dr. Żywicki i obrońca Popowicza adw. dr. Maritzczak.

Przysięgli 10 głosami zaprzeczyli usiłowanemu morderstwu, a odnośnie do Buraka potwierdzili zbrodnię oszczerstwa i niedozwolone noszenie broni.

Trybunał skazał Buraka na 8 miesięcy ciężkiego więzienia, a Popowicza uwolnił od winy i kary.

Nabożeństwo żałobne w synagodze

za spokój duszy śp. pułk. Krzysika.

(Lid) W wielkiej synagodze w Grodnie odbyło się nabożeństwo żałobne za spokój duszy plk. Krzysika, który był przez dłuższy czas szefem sztabu D. O. K. w Grodnie, i ostatnio zmarł we Lwowie. Nabożeństwo odprawił rabin wojskowy kpt. Szejnberg w obecności 2 000 osób.

Zmarły mianowicie wielce się przysłużył Żydom w Grodnie na każdym polu w ramach swego urzędu. Był opiekunem biednych i pokrzywdzonych, którym nigdy nie odmówił swej pomocy. W dowód głębokiej cześci, Żydzi w Grodnie urządzili nabożeństwo żałobne za spokój duszy katolika w synagodze, co bywa praktykowane tylko w wypadkach wyjątkowych, które na to zasługują.

Obrady sejmowe.

Burza z powodu okólnika b. min. Składkowskiego.

Warszawa. (PAT.). Na wstępie wczorajszego posiedzenia Sejmu marszałek oświadczył, że otrzymał pismo od prezesa Izby I. Sądu Najwyższego w sprawie unieważnienia wyborów do Sejmu w okręgu Nr. 662, wskutek czego mandaty utracili posłowie: Okulicz, Kamiński, Łojko, Szczerba, Stankiewicz, Wołyniec i Harniewicz.

Przystąpiono do wyboru trzech członków nadzwyczajnej komisji do zbadania zajść w Sejmie w dniu 31 października 1929.

OŚWIADCZENIE PUŁK. SŁAWKA.

Posel Sławek w imieniu klubu BBWR. oświadczył: Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, inicjując powołanie komisji nadzwyczajnej, miał na celu wszechstronne i bezstronne wyświetlenie przebiegu zdarzeń. Uważał to za konieczne, gdyż urzędowe komunikaty marszałka Sejmu opisały te zajścia stronniczo i błędnie, wywołując wręcz niedopuszczalne mieszanie się do naszych spraw wewnętrznych czynników zagranicznych, powiązanych niemi organizacji międzynarodowej z partją, której marszałek Sejmu jest członkiem. Wybrana w tym celu komisja nadzwyczajna nie spełniła jednak swego zadania. Większość komisji, pragnąc widocznie ostrocić marszałka Sejmu, przejawiała od samego początku wyraźną tendencję majoryzowania przedstawicieli klubu BBWR. Wyrazem tej tendencji był opracowany przez posła Liebermana projekt regulaminu obrad komisji, ograniczający w sposób nigdy nie praktykowany prawa członków komisji na rzecz przewodniczącego i sprawozdawcy. Wyrazem tej tendencji było odrzucenie przez większość komisji propozycji przedstawicieli klubu BBWR., aby w celu uniknięcia jednostronnego charakteru dochodzeń nadać komisji prawo powoływania świadków.

W tych warunkach nie wierzymy, aby dalsze prace komisji, nawet z naszym udziałem

Sensacyjny proces w Samborze.

Drohobycz, w lutym.

(hl) W dniu 1 marca znajdzie swój epilog przed sądem przysięgłych w Samborze głośna swego czasu sprawa napadu rabunkowego na dom kierownika szkoły w Starym Samborze, podczas którego żona kierownika została w bestjałski sposób zamordowana, o czym prasa obszernie pisała.

Przed sądem staną niebezpieczni bandyci: Nyczypor, Haszczuk i towarzyszy, którzy areztowani zostali w tutejszym powiecie przez funkcjonariuszów Wydziału śledczego PP. w Drohobyczu

Porwane przez fale.

Tragiczna śmierć trzech dziewcząt w czasie zbierania muszel.

(xy) W pobliżu Teneryfy wydarzył się w ubiegłą niedzielę tragiczny wypadek. Trzy młode dziewczyny skorzystały z pięknej pogody i udały się na wybrzeże, aby zbierać muszle. Podkasawszy sukienki zapuściły się w morze możliwie najdalej, gdy nagle nadpłynęła gwałtowna fala i porwała je. Ponieważ w pobliżu nie było nikogo, spostrzeżono dopiero wieczorem zniknięcie dziewcząt. Tymczasem morze wyrzuciło zwłoki dziewcząt na brzeg.

lem mogły istotnie osiągnąć swój cel, tj. doprowadzić do wszechstronnego i bezstronnego wyjaśnienia sprawy. Wobec powyższego oświadczamy — ciągnie dalej mówca — że BBWR. nie weźmie udziału w dalszych pracach komisji nadzwyczajnej, powołanej do zbadania zajść w Sejmie.

WYBÓR CZŁONKÓW NADZWYCZAJ NEJ KOMISJI.

Na pytanie marszałka, czy są jakie propozycje co do sprawy wyboru, poseł Lieberman zaproponował wybór następujących posłów: Hofmana (NPR.), Brodackiego (Piast) i Baranowskiego (Ch. D.)

Posel Polakiewicz powołując się na uchwałę zabezpieczającą klubowi BBWR. trzy miejsca w nadzwyczajnej komisji, stwierdza, że gdyby Sejm obecny wybrał trzech nowych członków wbrew poprzedniej uchwale, to byłoby to z tą uchwałą niezgodne i dlatego wnosi, aby marszałek nie poddawał wniosku posła Liebermana pod głosowanie.

Wniosek posła Polakiewicza o odesłanie sprawy do komisji odrzucono. Przyjęto wniosek posła Liebermana, aby na wypadek zrzeczenia się członków komisji należących do BB., wybrać nowych.

W chwili gdy marszałek zarządził przystąpienie do wyborów, klub BBWR. gremialnie opuścił salę posiedzeń.

Wynik głosowania był następujący: oddano kartek 184, w tem białych 10, a zatem ważnych głosów 174. Otrzymali posłowie: Hofman 169 głosów, Baranowski 171 i Brodacki 172 Ci zatem zostali wybrani członkami komisji.

NOWELIZACJA USTAWY O ZATAR- GACH W ROLNICTWIE.

Z kolei Izba przystąpiła do sprawozdania komisji o wniosku PPS., Ch. - D. i NPR. w sprawie nowelizacji ustawy o zatargach w

Awantura w Sejmie.

Warszawa. (j. — telef.) W czasie wczorajszej debaty sejmowej zabrał głos poseł Stańczyk (PPS) w sprawie okólnika b. min. Składkowskiego. Okólnik ten, dotyczący wieców, uważa poseł za najsmutniejszy odcinek rządów pomajowych.

Dziś wśród wojewodów i starostw niema żadnego, który byłby stróżem prawa, ale wszyscy są agitatorami stronnictwa rządowego.

Podeczas przemówienia posła Stańczyka wybuchła w Izbie wielka awantura między posłem Kleszczyńskim (BB) a posłem Stańczykiem. Wywiązuje się ostra wymiana zdań. Poseł Kleszczyński woła pod adresem posła Stańczyka, że ma kulturę bandycką.

Poseł Stańczyk: Pan jest zwykły łobuz. Co będę z panem polemizował.

Marsz. Daszyński upominał posłów, aby nie obniżali poziomu obrad.

Poseł Stańczyk mówi dalej, wspominając o czasach carskich i dodaje: Wówczas tacy panowie jak Kleszczyński całowali buty carów i cesarzy.

Na te słowa na ławach BB podnosi się wielka wrzawa, Kleszczyński zrywa się z miejsca i biegnie ku trybunie, usiłując uderzyć Stańczyka. Wraz z nim podbiega kilkunastu posłów BB. Z drugiej strony tłumnie rzucają się ku trybunie posłowie PPS. Wybuchła wielka wrzawa, krzyk i padają wyzwiska. — Marszałek w zamieszaniu przerywa posiedzenie na 10 min.

Po przerwie marszałek wyraża ubolewanie i oburzenie z tego powodu, iż Stańczyk nadużył wolności słowa z trybuny, za co też przywołuje go do porządku.

Poseł Stańczyk kończy swe przemówienie dalszą krytyką stosunków administracyjnych.

Dyskusja nad rewizją Konstytucji.

Jak wybierać Prezydenta Rzplitej.

Warszawa. (Pat.). Sejmowa Komisja konstytucyjna prowadziła na wczorajszym posiedzeniu dalszą dyskusję szczegółową nad rewizją Konstytucji.

Poseł Galiński (Wyzwolenie) nie zgadza się na formułę zarówno projektu BB, jak i centrum, w których to projektach Prezydent Rzplitej jest traktowany jako najwyższy przedstawiciel władzy państwowej. Prezydent w rozumieniu mówcy jest najwyższym przedstawicielem nie władzy państw., lecz Państwa. Jest on równocześnie najwyższym przedstawicielem władzy wykonawczej. Pozostałe dwa jednak organa reprezentacyjne suwerenności państwowej winny zachować nadal samodzielność samostną, którą im nadaje obecna Konstytucja.

Poseł Komarnicki (Kl. Nar.) stwierdził, że z punktu widzenia prawnego, nie zaś politycznego, określenie w projektach BB i centrum roli Prezydenta jako najwyższego przedstawiciela władzy, sprzeczne jest z dalszymi postanowieniami tych projektów. Oba projekty nie realizują zasady, że Prezydent ma być czynnikiem równowagi między władzami, ani też nie wzmacniają istotnie władzy Prezydenta.

Poseł Mackiewicz (BB.) podkreślił, że w argumentach opozycji brakuje udowodnienia, iż będzie można stworzyć w Polsce silną, skonsolidowaną i świadomą odpowiedzialnością za Państwo większość sejmową. Aby władzę większości sejmowej oddać, trzeba wiedzieć, że ona istnieje będzie, w innym wypadku trzeba stworzyć instytucje, któreby odpowiedzialność za Państwo na siebie przyjąć mogły i to właśnie zdaniem mówcy stanowi projekt BBWR.

Poseł Piłsudski (BBWR.) zauważył, że wyście, które proponuje BBWR., nie daje całkowitej władzy jednemu człowiekowi, znosząc zupełnie parlament, a tylko odbiera część uprawnień parlamentowi, oddając te części w ręce jednego człowieka.

Po kilku innych jeszcze przemówieniach przystąpiono do omawiania sposobu wyboru Prezydenta.

Przewodniczący poseł Makowski zagajając dyskusję, wskazał na to, że projekty zawierają 4 sposoby wybierania Prezydenta: 1) Wybór przez naród w głosowaniu powszechnym z pośród dwóch kandydatów (projekt BBWR.) 2) Wybór przez zgromadzenie elektorów, powołanych ad hoc (projekt lewicy). 3) Wybór przez kongres narodowy (projekt Ch. D.). 4) Wybór przez połączone Izby Sejmu i Senatu (projekt Stron. Narodowego).

Poseł Piłsudski (BB.) zaznaczył, że Prezydent musi być wybierany poza parlamentem, a więc albo przez plebiscyt, albo przez specjalnych elektorów.

Poseł Niedziałkowski (PPS.) krytykował sposób wybierania projektowany przez BB. i zaznaczył, że argument, iż Prezydent nie może być zależny od Zgromadzenia Narodowego, nie jest w praktyce uzasadniony.

Poseł Chaciński (Ch. D.) opowiedział się za koncepcją wyborów elektoralnych, poseł Winiarski (Klub Nar.) zaś przeciwstawił się zarówno wyborom bezpośrednim, jak i elektoralnemu, uważając że najlepszym wyjściem jest pozostanie przy obecnym systemie wyboru Prezydenta.

Na tem dyskusję odroczone do czwartku.

W DRUGĄ ROCZNICĘ ŚMIERCI
za spokój duszy s. p.
HENRYKI NANOWSKIEJ

odbędzie się
Nabożeństwo żałobne
w kościele OO. Bernardynów w dniu 27. lutego, o godz. 9-tej rano, na które zaprasza Przyjaciół i Znajomych Zmarłej
SIOSTRA.
15673

rolnictwie. Poseł Kwapiński (PPS.) zaznacza, że komisja po porozumieniu się z przedstawicielami rządu nie miały jeanomyslnie uchwaliła tę nowelę. Projekt noweli przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

SPRAWA LIKWIDACJI SERWITUTÓW W ZAMOJSZCZYŹNIE

Następnie w imieniu komisji reform rolnych poseł Chodzyński (PPS.) referował wniosek swego klubu w sprawie akcji rządowej zabezpieczającej byt szerokich mas ludności bezrolnej, tracącej warsztaty pracy z powodu likwidacji serwitutów w Zamojszczyźnie. Komisja przedkłada rezolucję, wzywającą Rząd, aby dla tych ludzi, pozbawionych warsztatów pracy, wydzielił do 1-go października 1930 odpowiednio parcele z ordynacji Zamojskiej i zapewnił maksymalne kredyty zgodnie z ustawą o wykonaniu reformy rolnej, przyczem przy umarzaniu kredytów winna być uwzględniona faktyczna cena ziemi.

Poseł Dwiduch (Str. Chł.) stawia dwie rezolucje: pierwsza wzywa rząd do przyspieszenia likwidacji serwitutów obciążających majątki państwowe, druga wzywa rząd do przyspieszenia podziału tych majątków na poszczególne osady.

Izba przyjęła rezolucje komisji i rezolucję pos. Dwiducha, poczem przystąpiła do sprawy nagłego wniosku klubu Wyzwolenia PPS. i Stron. Chł. w sprawie okólnika min. ministra spraw wewnętrznych z października 1928 o wiecach poselskich.

OKÓLNİK B. MIN. SKŁADKOWSKIEGO O WIECACH POSELSKICH.

Sprawozdawca poseł Czyszewski zaznacza, iż okólnik poprzedniego ministra w sprawie wieców poselskich, domagających się zezwolenia starostwa, nie był zgodny z przepisami ustawy. Ponieważ jednak obecny minister wydał nowy okólnik, referent proponuje, aby sprawę odesłać do komisji z prośbą, by minister Józewski przedłożył treść nowego okólnika, tak, aby można uchwałę przygotować do nowego stanu rzeczy.

W dyskusji zabierali głos posłowie: Ciołkosz, Zawalykut, Mochniej i Stańczyk.

Poseł Putek (Wyzwolenie) wobec braku wiadomości oficjalnej co do okólnika wydanego przez obecnego ministra, proponuje wniosek komisji zmodyfikować w ten sposób, by: 1) sejm stwierdził, że okólnik min. Składkowskiego jest niedopuszczalnym środkiem policyjnym, mającym na celu uniemożliwienie posłom i senatorom porozumienia się z wyborcami; 2) sejm wzywa min. spraw wewnętrznych, aby ten okólnik cofnął.

Po końcowym przemówieniu sprawozdawcy, Izba przyjęła rezolucje komisji w redakcji zaproponowanej przez posła Putka.

Oprócz tego przyjęto rezolucje posła Zawalykuta w sprawie przedłożenia przez komisję konstytucyjną w ciągu 14 dni projektu ustawy o zgromadzeniach.

Na tem obrady zakończono. Następne posiedzenie w piątek, o g. 4 popoł.

Dr. RENNER STOMATOLOG-DENTYSTA
KĘTRZYŃSKIEGO 21. 15675 Zęby sztuczne.

Budżet Min. Spraw Wojskowych

na senackiej Komisji budżetowej.

Sprawa funduszu dyspozycyjnego i przenoszeń oficerów na emeryturę.

Warszawa (PAT.). Senacka komisja skarbowo-budżetowa przystąpiła na wczorajszym posiedzeniu do preliminarza budżetu Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Wiceminister gen. Konarzewski, udzielając szczegółowych wyjaśnień, dotyczących budżetu i administracji wojskowej, a w końcu wniósł o przywrócenie skreślonych dwu milionów z funduszu dyspozycyjnego i 500 tysięcy na kasyna oficerskie.

Sprawozdawca sen. Gaszyński (BB.), podkreślił, że kwota 2 milionów jest przeznaczona jedynie na walkę ze szpiegostwem i podlega kontroli, niema więc nic wspólnego z funduszem reprezentacyjnym. Poza tem zaproponował przywrócenie wszystkich kredytów,

zmniejszonych przez Sejm, do wartości wskazanej w preliminarzu rządowym.

W dyskusji, jaka się wyłoniła, sen. Gałeczki-Strug (PPS.) zauważył, że powody do powikłań daje połączenie w jednej osobie generalnego inspektora armii i ministra spraw wojskowych. Mówca wskazał na rozgoryczenie wśród sfer oficerskich, które jest wynikiem działalności biura personalnego.

Sen. Januszewski (Wyzw.), zwrócił uwagę na szupłość kredytów na lotnictwo, oraz zaniechanie programu marynarki wojennej.

Sen. Ewert (BB.) zaznaczył, że różniłność armii powoduje konieczność wielu emerytur, z których ogromna większość przypada na wiek od 50 do 60 lat życia.

Na tem zarządzono przerwę do godz. 16, poczem wicemin. gen. Konarzewski odpowiadał szczegółowo na podniesione kwestje. Co do **przenoszeń oficerów na emeryturę**, to należy wziąć pod uwagę nienormalny stan oficerów w poszczególnych szarżach. Mamy nagromadzenie oficerów starszych szarż, co utrudnia, a nawet uniemożliwia napływ młodych sił. Być może, zdarzają się pokrzywdzenia, ale są one bardzo nieliczne. Jeżeli niektórzy dowódcy dopuszczają się jakichś politycznych występów, to oczywiście jest to **niewłaściwość**, której mówca podzielić nie może. W zakresie kontroli działalność korpusu kontrolerów bynajmniej nie osłabła, przeniósł się tylko punkt ciężkości na kontrolę jednostek liniowych. Sprawozdania korpusów są przesyłane do N. I. K.

W sprawie **zniesienia ordynansów wiceministera** jest najzupełniej za tem, jednakże ekwiwalent, jaki należy dać oficerom, wyniósł by sumę 5 milionów zł.

Sn. Szarski (BB.) jako sprawozdawca generalny oświadczył się za przywróceniem funduszu dyspozycyjnego do proponowanej przez rząd wysokości, oraz za podwyższeniem kredytu na kasyna oficerskie o 250.000 zł., wreszcie w wydatkach centrali za podwyżką 60.000 zł.

Przedstawiciel N. I. K. Smoleński polemizował z twierdzeniem, jakoby sprawozdania były obecnie łagodne, gdyż jestto kwestja subiektywna.

Przewodniczący sen. Gliwie (BB.) stwierdził, że nie jest nigdzie na świecie rzeczą przyjętą zaczepianie sum dyspozycyjnych. Co do wysokości podlega on kompresji ministra skarbu, a jeżeli pragnie się dać wyraz brakowi zaufania, to czyni się to przez demonstracyjne skreślenia. Jest to kwestja dobrych obyczajów parlamentarnych.

Na tem dyskusję zakończono. Następne posiedzenie dziś. Pod obrady wejrze budżet monopoli.

dniu do 116.3 w styczniu. Po raz pierwszy w istniejącej fazie konjunktury zmniejszone zostało znacznie wydobycie węgla, które dotychczas utrzymywało się na wysokim poziomie.

Redukcja rozmiarów wytwórczości oddziaływała upłynniająco na rynek pieniężny. — Pozabankowa stopa dyskontowa wykazała w ciągu stycznia i pierwszej połowie lutego tendencję zniżkową. Silnie wzrosły kursy listów zastawnych. **Protesty wekslowe utrzymują się jednak od listopada na wysokim poziomie**, wykazując w grudniu i styczniu sezonowy wzrost. Również i wskaźnik sumy weksli wystawionych w dalszym ciągu jest wysoki — 116.8 w styczniu wobec 116.6 w grudniu.

Obieg pieniężny skurczył się w styczniu jeszcze bardziej, w lutym jednak ta zniżkowa tendencja uległa już zatrzymaniu.

Położenie rolnictwa uległo dalszemu pogorszeniu. Szczególnie uruuniony zbyt wszystkich niemal produktów roślinnych, a także nabiału przy powoli obniżających się cenach zwierząt, spowodowała dla rolników niemożność pokrycia najpilniejszych wydatków.

Znaczne ograniczenie produkcji dóbr konsumpcyjnych, zwłaszcza w przemyśle włókienniczym, przyspiesza moment, w którym nastąpi ukończenie procesów likwidacyjnych.

Stosunkowo bardzo niskie przewozy kolejowe tkanin wskazują na niewielkie rozmiary zakupów ze strony handlu, lecz zbyt jest niewątpliwie wyższy. Jeżeli mimo to protesty wekslowe w branży włókienniczej utrzymują się na poziomie bardzo wysokim, to fakt ten należy tłumaczyć nagromadzeniem się terminów płatności weksli w branży włókienniczej pod wpływem ograniczeń kredytowych, zastosowanych przez producentów względem odbiorców.

Odnosnie do sytuacji w gałęziach **produkcji dóbr wytwórczych**, to wprawdzie produkcja w tych gałęziach nie została ograniczona dotychczas tak silnie, jak w gałęziach konsumpcyjnych, lecz z porównania wskaźników produkcji ze wskaźnikiem przywozów kolejowych wynika, że produkcja nie była w tej dziedzinie dostatecznie zmniejszona, tak, że u producentów nagromadzają się w dalszym ciągu znaczne zapasy. Proces gromadzenia się tych zapasów, który trwa w silniejszym stopniu już od września ubiegłego roku, jest czynnikiem, który może zmusić producentów do dalszego ograniczenia produkcji, o ile nie znajdą się środki na uruchomienie budownictwa w nadchodzącym sezonie w odpowiednich rozmiarach.

Na drodze do szybkiego ukończenia procesów likwidacyjnych stoją trudności eksportu wyrobów przemysłowych, która ostatnio znacznie się zwiększyła w związku z osłabieniem konjunktury większości państw zagranicznych. Wobec tego eksport nie może już odgrywać poważniejszej roli jako czynnik wyrównujący zmniejszenie zbytu we wnętrznego.

Warszawa (j. — telef.). Pogorszenie się sytuacji gospodarczej ilustruje wymownie statystyka zaprotestowanych w styczniu weksli. Odsetek weksli protestowanych w Banku Polskim wyniósł w styczniu 6.12 proc., cyfrą nie notowaną od stycznia 1926 r.

Bank Polski zapoczątkował od stycznia br. statystykę weksli zaprotestowanych według gospodarstwa społecznego. Na ogólną kwotę weksli zaprotestowanych w wysokości — 16,800.000 zł. na włókiennictwo przypada 34 proc., na rolnictwo 18 proc., na branżę metalową 6, skórzana 4, drzewna 3 proc.

Bank Polski, uwzględniając krytyczne położenie rolnictwa, zezwolił na prolongatę pierwszej raty z tytułu udzielonych rolnictwu kredytów na rejestrowe zastawy rolnicze. Ogółem stan przyznanych kredytów dyskontowych w Banku Polskim wzrósł w cią-

Zapowiedź ostrej walki. „Doniosłe wypadki i posunięcia w dniach najbliższych“.

Warszawa. (j. — telef.). W chwili, gdy Sejm przystąpi do wyboru nowych członków Komisji dla zbadania zajść w dniu 31 października ub. r., klub BB. opuścił demonstracyjnie salę obrad, poczem udał się do swego lokalu nazebranie.

Według oficjalnych informacji przebieg posiedzenia BB. przedstawia się następująco: Na wstępie posłowie Kozłowski i Kosiński udzieliłi niektórych wyjaśnień o przebiegu ostatnich prac komisji wojskowej i „przedsejmowej“. Następnie prezes Sławek wskazał na związek między metodami stosowanymi przez większość sejmowa, metodami, które ujawniły się w pracach tych dwóch komisji, a deklaracją Klubu BBWR. w sprawie niekorzystania z praw nietykalności poselskiej.

Dalej prezes Sławek poddał szczegółowej analizie wpływ nieodpowiedzialności prawnej posłów na lekkomyślne przesądzenie najważniejszych spraw państwowych.

Przemówienie prezesa Sławka spotkało się z zadowoleniem całego klubu, który silnymi oklaskami jednomyślnie wyraził swą aprobatę na taktykę władz klubu BBWR.

To oficjalne sprawozdanie uzupełni należy garścią interesujących szczegółów, które przedostały się do kulisów drogą nieoficjalną.

Otóż w przemówieniu swoim pułk. Sławek apelował do członków Klubu o jaknajwiększą zwartość, podkreślając, że **jedność wewnętrzna musi być obecnie najupelniejszą.** Mówca zapowiedział podobno doniosłe wypadki i posunięcia w dniach najbliższych. W związku z tem ustalone zostaną po porozumieniu się z „czynnym decydującym“ nowe wytyczne dla działalności Klubu.

Pozatem w swoim przemówieniu poseł Sławek k zaznaczył, iż większość sejmowa wykazała, że nie zamierza pracować poważnie nad zmianą Konstytucji.

Ogólne wrażenie wczorajszego posiedzenia BB. da się ująć jako **zapowiedź ostrego kursu w stosunku do opozycji sejmowej.**

„Pułkownikowski“ „Kurjer Poranny“ twierdzi, że BB. przygotowuje się do energicznej rozprawy z opozycją na terenie Izby. „Zdaje się — pisze „Kurjer Poranny“ — że mimo polewania przez prof. Bartla oliwą wzburzonych balwanów toni sejmowej i żywej chęci doprowadzenia dziurawego statku parlamentarnego do przystani kwietniowej, **eksplozja grozi lada chwila.**

Pod wpływem prowokacyjnego zachowania się rozzuchwalonych gladkością oliwy panów z prawicy i lewicy, klub BB. skonsolidował się w jeden front i jak krążą pogłoski, zdecydował się pójść na ostrą walkę z opozycją sejmową“.

Sjonistyczny „Nasz Przegląd“ zapatruje się dość sceptycznie na konsolidację klubu BB., zapytując, czy potrwa ona długo. Już jutro może powstać większa liczba „protestantów klubowych“.

Posłowie **chłopski w BB. nie uspokoili się.** Wódz ich pos. Bojko był wczoraj na dłuższej audjencji u marsz. Daszyńskiego. Konferencja była poufna, gruchnęła jednak wieść, że poseł Bojko mówił o secesji **posłów chłopskich.**

Według naszego poglądu posłowie z Klubu B. odnieśli z wczorajszego posiedzenia wrażenie, że należy czytać między wierszami **zapowiedź ustąpienia premiera Bartla oraz ostrego kursu wobec Sejmu.**

Przeciw działalności min. Prystora.

Warszawa (j. — telef.). W dniu dzisiejszym odbędzie się posiedzenie Komisji budżetowej Sejmu dla wysłuchania referatu posła Pajaka o wyniku prac specjalnej podkomisji wybranej w swoim czasie dla zbadania zarzutów podniesionych przeciwko działalności

ministra Prystora w stosunku do samorządu ubezpieczeniowego. Posiedzenie to budzi ogromne zainteresowanie, gdyż oczekiwane jest zgłoszenie przez PPS. wniosku o votum nieufności dla min. Prystora.

Dalsze pogorszenie sytuacji gospodarcz. w oświetleniu Instytutu badania konjunktur i cen.

Ogromny wzrost protestów wekslowych.

Warszawa. (j. — telef.) Instytut badania konjunktur i cen w ogłoszonym świeżo sprawozdaniu stwierdza dalsze pogorszenie się sytuacji gospodarczej w Polsce. Zmniejszenie

rozmiarów produkcji przemysłowej wystąpiło w styczniu silniej, niż kiedykolwiek w okresie trwającej obecnie fazy depresji. Ogólny wskaźnik produkcji spadł ze 124.9 w gru-

gu stycznia o blisko 2 prc. i wynosił 31. stycznia 1,008,9 milionów zł. Kredyt niewykorzystany był zaledwie w 68 prc. Spadek wy-

korzystanych kredytów w styczniu zaznaczył się silniej, niż w grudniu, i wynosił 25 i pół miliona zł.

Uгода z Polską

uzyska większość w parlamencie niemieckim.

Warszawa. (j. — telef.) Z Berlina donoszą, że sytuacja wytworzona wskutek opozycji nie których stronnictw rządowych, a więc centrum i partji ludowej przeciw junctim między ugodą z Polską a planem Younga oraz przeciwko ratyfikacji ugody z Polską, jeszcze się wczoraj zaostrzyła. Min. Curtius oświadczył bowiem w rozmowie z przywódcami stronnictw, wchodzących w skład koalicji rządowej, że rząd bezwzględnie ustąpi w razie, gdyby ugoda z Polską nie była ratyfikowana, lub nawet w razie, gdyby junctim zostało zerwane.

Mimoto w kołach parlamentarnych utrzymuje się w dalszym ciągu przekonanie, że opozycja ustąpi ze swego stanowiska i ugoda z Polską uzyska większość parlamentu.

Wczoraj obradowały nad planem Younga i ugodą z Polską połączone komisje spraw zagr. i spraw budżetowych, lecz uchwał żadnych nie powzięto. Odroczone to zostało do przyszłego tygodnia. Reichstag obradować ma jeszcze w dniu dzisiejszym, następne zaś posiedzenie odbędzie się w dn. 6 marca. W dniu tym odbędzie się drugie czytanie planu Younga.

Wymordowali całą wieś polską!

Straszna zbrodnia bolszewicka.

Warszawa (j. telef.). „Ekspress Poranny“ donosi, że w związku z krwawymi pogromami ludności wiejskiej, odbywającymi się obecnie w Sowjetach pod hasłem „likwidacji kulactwa“, cała ludność nadgraniczna, zarówno po polskiej, jak i po sowjeckiej stronie, poruszona została zbrodnią

wymordowania całej wsi nadgranicznej Polaniewicze przez oddział G. P. U. Wieś ta niemal całkowicie zamieszkała była przez ludność polską. Niedawno przybyli tam z miasta agitatorzy i na publicznym meetingu przemawiali za wyrzeczeniem się osobistej własności na rzecz własności wspólnej. Projektowi temu przeciwstawiła się cała ludność, w imieniu której mowy wygłosili Witold Moter i Antoni Maszyński.

Agitatorzy, widząc niepowodzenie akcji, z zimną krwią wydobyli rewolwery i za-

strzelili obu mówców. Wówczas uczestnicy meetingu rzucili się na agitatorów i dosłownie rozerwali ich w kawałki. Wiedząc dobrze, czem się to skończy, chłopcy rzucili się masowo do ucieczki w stronę granicy polskiej, jednakże zwiększone patrole graniczne wylapały wszystkich i odstawili ich do GPU. w Chołdanowie. Na drugi dzień do wsi Polaniewicze przybyła karna ekspedycja GPU, i aresztowała całą ludność wsi, pozostawiając tylko starców, ciężko chorych i dzieci.

Wszystkich wywieziono do Mińska, gdzie wprost z wagonów odstawiono ich na t. zw. „Krasną Górkę“, gdzie mieści się katorżnia GPU. Stamtąd nikt nie wrócił. Do chat pomordowanych przybyli z Mińska komsomolcy i organizują gospodarke kolektywną.

Chciał założyć klub samobójców.

WARSZAWA (j. telef.). Do łódzkiego władz policyjnych zgłosił się pewien starszy, bardzo przyzwoity jegomość, p. A. Z., prosząc o udzielenie zezwolenia na założenie w Łodzi klubu samobójców. P. A. Z. zamierzał z własnych funduszy urządzić odpowiedni lokal, wyposażony w najbardziej humanitarne środki uśmiercania, z których mógłby korzystać każdy, któremu życie obrzydło. Władze pozwolenia nie udzieliły.

WYBORY DO SEJMU ŚLĄSKIEGO.

Warszawa (j. — telef.) W Ministerstwie Spraw Wewn. opracowane już zostało rozporządzenie, na podstawie którego wybory do Sejmu śląskiego odbędą się w pierwszej połowie maja roku bież. Rozporządzenie to po uzgodnieniu z innymi czynnikami rządowymi, ma być wkrótce ogłoszone. Część prasy niemieckiej w Katowicach chce wyzyskać rozdrożenie w obozie polskim i przeciwstawić stronnictwom polskim jednolity niemiecki front wyborczy. W związku z tem poczynione zostaną niewątpliwie ze strony Polski starania o skonsolidowanie akcji wyborczej.

Z KOŁA ŻYDOWSKIEGO.

Warszawa. (j. — telef.) Wczoraj odbyło się posiedzenie Koła żydowskiego, na którym wywiązała się dłuższa dyskusja nad sprawą rezygnacji prezesa Klubu pos. Grynbauma. — Sprawa ta nie została jeszcze załatwiona, a definitywne jej rozstrzygnięcie nastąpi na piątym posiedzeniu. Odbędzie się wówczas głosowanie nad trzema wnioskami, które zdecydować o przyjęciu lub nieprzyjęciu rezygnacji posła Grynbauma.

DEMONSTRACJE BEZROBOTNYCH.

Warszawa. (j. — telef.) Wczoraj przed południem przed gmachem Ministerstwa komunikacji w Al. Jerozolimskich zebrała się grupa bezrobotnych pracowników sezonowych warszawskiej Dyrekcji kolejowej i w gwałtowny sposób domagała się audjencji u min. Kühna. Ponieważ demonstrantów nie wpuszczano do gmachu Ministerstwa, przeto udali się Al. Trzeciego Maja w stronę mostu ks. Poniatowskiego, gdzie rozprószyła ich policja.

Katastrofa lotnicza.

Warszawa. (j. — telef.) Na polach pod Zgierzem miała wczoraj miejsce katastrofa lotnicza, która tylko dzięki przytomności umysłu pilota nie pociągnęła za sobą ofiary w ludziach. Samolot pasażerski Międzynarodowego Towarzystwa Żeglugi Powietrznej, prowadzony przez pilota Franciszka Lewkę, począł nagle spadać z powodu braku oliwy. Pilot postanowił wylądować. W czasie lądowania nastąpiła eksplozja benzyny, przyczem pilot doznał ciężkich poparzeń. Wszyscy pasażerowie w liczbie 11 wyszli z katastrofy bez szwanku.

SAMOBÓJSTWO KUPCA.

Warszawa. (j. — telef.) W Poznaniu wywołała duże wrażenie wiadomość o samobójstwie zażożnego kupca Zygmunta Rosińskiego, byłego właściciela przedsiębiorstwa importu samochodów. Sp. Rosiński był właścicielem pięknej galerji obrazów, którą złożył w depozyt w Muzeum Wielkopolskiem. Przyczyna tragicznego kroku była choroba serca oraz niesnaski rodzinne, zakończone ostatnio rozwodem z żoną.

Dziś wiec masowy kupiectwa lwowskiego.

(d) Na dziś (środa) wieczór w sprawach podatkowych zwołany został masowy wiec protestacyjny. Odbędzie się on o godzinie 7:30 wieczorem w dużej sali żółtej Izby handlowo-przemysłowej przy ul. Bourl'arda l. 5. Zwołuje go Centrala Związku stowarzyszeń kupieckich. Wiec ten jest odpowiedzią na niedzielne zebranie w sprawie podatku przemysłowego, któremu przewodniczył p. Litwinowicz (BB) i nie dopuścił do dyskusji nad postawionymi rezolucjami.

Echo katastrofy automobilowej obok Rawy Ruskiej.

(d) Jak wiadomo, dnia 27. stycznia obok Rawy Ruskiej przy stacji kolejowej Kamionka-Lipnik, nastąpiła katastrofa automobilowa. Auto, zdążające ze Lwowa z lekarzem dr. Marcinem Selzerem do chorego rabina Robacha w Rawie Ruskiej, zetknęło się na rampie z maszyną kolejową. Wówczas na miejscu poniósł śmierć dr. Selzer i szofer Zygmunt Schwetzer.

Wczoraj w rzeczywistości przy ul. Pod Dębem l. 14 odbyły się oględziny komisyjne rozbitego auta, które tam pozostaje przechowane u ojca zabitego szofera. Komisji przewodniczył sędzia śledczy radca Witoszyński. Obecni byli: rzeczoznawca sądowy inż. Florjański, oraz z ramienia Dyrekcji kolejowej radca Gruber. W czasie komisji ustalono: że parowóz najechał na auto z boku. Za kilka dni właściciwa wizja lokalna odbędzie się na miejscu wypadku. Wdowa po bjp. dr. Selzerze żąda 180 000 zł. tytułem odszkodowania.

Chorzów daje rolnikom bezprocentowy kredyt.

WARSZAWA. (AW). W związku z ciężkim kryzysem rolnym, Państwowa Fabryka Zw. Azotowych w Chorzowie przy pomocy rządowej postanowiła rozpocząć od dnia 1. marca br. sprzedaż saletry „nitrofosu“ na bezprocentowy kredyt, bez doliczania kosztów dyskonta do dnia 1. listopada br.

PROTESTY WYBORCZE.

Warszawa. (j. — telef.) W sprawie protestu przeciw wyborom w okręgu Nr. 43 (Wadowice, Biała, Myslowice, Nowy, Targ, Spiż, Orawa) zarządził Sąd Najwyższy przesłuchanie świadków, a mianowicie dra Ducha, byłego wicewojewodę krakowskiego i dyrektora depart. Samorządowego, dalej posła Polakiewicza, dyr. depart. organizacyjnego Min. Sp. wewn. Zabierzowskiego i innych. Przesłuchania dokonać ma w drodze rekwizycji Sąd okręgowy. Przedewszystkiem przesłuchani zostaną członkowie okręgowej komisji wyborczej. Mandaty postów tego okręgu piastują posłowie Gwiżdż, Walewski i ks. Madej z BB., Czapiński i Pajak z PPS. i Fidulit z Wyzwolenia.

WYKOLEJENIE SIĘ WAGONÓW KOLEJOWYCH.

Lwów, 25. lutego (Pat). Dyrekcja kolei państwowych komunikuje: Na szlaku Dęblin-Lublin między stacjami Puławy a Klementowice nastąpiło dzisiaj w nocy wykolejenie się dwóch wagonów przy pociągu pośpieszno-towarowym Nr. 862 z powodu czego nastąpiło trzygodzienne zatarasowanie toru głównego. Wypadku w ludziach nie było żadnego. Pociąg ratunkowy wysłano natychmiast na miejsce wypadku. Na skutek tego wykolejenia nastąpiło przeszedło 3 i półgodzinne opóźnienie pociągu pośpiesznego Nr. 903 idącego z Warszawy do Lwowa, który to pociąg musiano skierować na drogę okrężną przez Skarżysko do Rozwadowa.

Dźwiękowy! KINO „PASAŻ“ Dźwiękowy!

Sygnal wśród burzy

dramat z życia marynarzy. Aktów 10 w mistrzowskiej realizacji DENISONA CLIFFTA, w główn. rol. Lillian Rich i John Stuart. Nadprogram: Tygodnik Gaumonta i 2-akt. komedia amerykańska. 15669

Gabinet francuski obalony!

Krótki żywot rządów Chautempsa.

Paryż. (PAT) Przed otwarciem posiedzenia galerje Izby deputowanych wypełniły się publicznością. Lewica powitała oklaskami wejście premiera Chautempsa, natomiast centrum i prawica oklaskiwała pojawienie się Tardieu. Po deklaracji ministerjalnej, przyjętej owacyjnie przez lewicę, premier Chautemps zażądał rozpoczęcia natychmiastowej dyskusji.

Dep. Regnaud zauważał ironicznie, że premier Chautemps wysuwa w tej chwili program swego poprzednika Tardzieu i że tym razem socjaliści ten program aprobują. Dep. Cachin atakował w swoim przemówieniu zarówno rząd Tardzieu jak i nowy rząd Chautempsa.

Premier Chautemps oświadczył, że ma przeświadczenie, iż uczyni, zadość swoim obowiązkom. Chociaż premier Tardzieu bawił w Londynie, to jednak Briand od wielu lat kieruje polityką Francji. Następnie premier podkreślił pełne powagi znaczenie dzisiejszego głosowania. W dalszym ciągu posiedzenia

Izby Blum, który przemawiał po premierze Chautemps, oświadczył, że socjaliści będą głosowali za rządem, który, zdaniem ich, przyszedł do władzy po obaleniu rządu reakcyjnego.

Paryż. (PAT) Po przyjęciu przez premiera Chautemps porządku, Izba przystąpiła do głosowania. Rezultat głosowania jest następujący: Głosowało 569 deputowanych. Większość absolutna 285. Za wnioskiem zaufania wypowiedziało się 277 głosów, przeciwko 292. Wobec tego rząd obalony został 15 głosami.

Wynik głosowania wywołał burzę oklasków na ławach prawicy i centrum. Liczni posłowie zebrali się dookoła Tardieu i urządzili mu owacje. Taką samą owację lewica urządziła dep. Chautemps.

Olbrzymie tłumy, zebrane przed gmachem tylko z trudem powstrzymywane przez policję, wznosiły okrzyki na cześć Tardieu.

Ministrowie udali się do pałacu Elizejskiego, aby złożyć na ręce prezydenta Doumergues'a swoją dymisję.

ARESZTOWANIE FAŁSZERZA WEKSLI.

Wiedeń (Pat). Na radiotelegraficzną prośbę policji w Drohobyczu policja wiedeńska aresztowała wczoraj 25-letniego pomocnika handlowego Jakóba Lerner'a z Borysławia, pozostającego pod zarzutem oszustw fałszowania weksli i wydawania czeków bez pokrycia na sumę 15.000 dol. Lerner odstawiony został do więzienia sądu krajowego.

Pożary we Lwowie.

(d) Wczoraj przedpołudniem powstał pożar w zabudowaniach fabryki skór i obuwia Spółki z ogr. odp. „Pellis“ przy ul. św. Marcina l. 38. Poczęto tam palić się na strychu garbarni, na którym znajdowało się 600 kgr. różnej skóry. Na miejsce przybyła telefonicznie zawezwana straż pożarna, która ogień zlokalizowała i po wyrębaniu ponad 30 metrów kwadratowych dachu, ugasiła go w zupełności. Szkoda wynosi około 20 000 zł.

Drugi pożar wieczorem powstał w rzeczywistości przy ul. Kopernika l. 17, gdzie w magazynie kolonialnym zapaliły się paczki, napełnione mączką ryżową. Ogień straż pożarna ugasiła. Przyczyną pożaru były iskry, wylatujące przez drzwiczki.

NADESŁANE.

+ NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

w drugą rocznicę śmierci za duszę s. p. HENRYKI NANOWSKIEJ zostanie odprawione w czwartek dnia 27. lutego, o godzinie 7-mej rano, w kościele OO. Bernardynów. 14410

Alarmy wojenne.

Sowiety wietrzą zbliżającą się wojnę?

Warszawa (j. — telef.). Organ Najwyższej Rady Wojennej Unji Sowjeckiej „Krasnaja Zwiezda“ ogłasza alarmujący artykuł o zbliżającej się wojnie między Unją Sowjecką a państwami kapitalistycznymi. — Dziennik stwierdza, że

między Anglią, Francją, Rumunją, Polską oraz państwami bałtyckimi zawarte

są umowy wojenne, skierowane przeciwko Sowjetom.

Ostatnio Francja miała zawrzeć umowę wojenną z Danją, skierowaną również przeciwko Sowjetom. Szwecja i Finlandja prowadzą ożywioną działalność celem osiągnięcia wspólnego frontu wojennego przeciw Unji Sowjeckiej.

Samobójstwo kobiety przy ul. Kurkowej.

Rzuciła się ona na bruk z wysokości drugiego piętra.

(d) W rzeczywistości przy ul. Kurkowej l. 17 od pewnego czasu mieszkał z żoną Stanisław Puzat z jednym dzieckiem nieletnim, którzy przenieśli się z Warszawy do Lwowa. Puzat był zajęty w hucie szkła „Ceramika“ — i od dłuższego czasu znowu bawi w Warszawie w celach handlowych. Wczoraj popołudniu żona jego, Władysława, licząca 24 lata, w celu sa-

mobójczym rzuciła się z drugiego piętra na bruk podwórza i doznała ciężkich obrażeń. — Pogotowie ratunkowe odwiozło ją do szpitala powszechnego, gdzie ona wkrótce zmarła.

Puzalowa pozostawiła kartkę tej treści: „Stasiu, odchodzę! Nie mogę przeżyć rozłączenia się z Tobą. Pamiętaj o dziecku!“

O reformę podatkową.

Warszawa (Pat). Podkomisja do reformy podatku przemysłowego odbyła się wczoraj pod przewodnictwem posła Krzyżanowskiego i w obecności kier. Min. Skarbu Matuszewskiego, wiceministra Grodyńskiego i dyrektora departamentu Koszko posiedzenie, na którym przeprowadzono dalszy ciąg debaty generalnej.

Przemawiali posłowie Farbstein, Idzikowski i Prager. Następnie minister Matuszewski wystąpił w obronie równowagi budżetu, oświadczając się między innymi przeciw ulgom dla przemysłu, jak również przeciwko ulgom dla handlu detalicznego już od 1-go kwietnia 1930. Natomiast minister gotów jest zgodzić się na przyznanie premji dla handlu detalicznego, prowadzącego księgi handlowe w formie zniżki stawki na 1 proc. już od 1-go października br. Powołując się w tym względzie na dzielnice zachodnie, w których pod tym względem panują stosunki bardziej uregulowane, minister apelował do komisji co do szybkiego załatwienia reformy, podkreślając, że zależy mu na jednomyślnym załat-

wieniu reformy tego podatku przez podkomisję.

W dalszym ciągu debaty generalnej zabierali głos posłowie: Lewandowski i Holyński jako referenci oraz wiceminister Grodyński, który na podstawie cyfr wykazywał stan wpływów z tego podatku w br.

Po zakończeniu debaty generalnej prof. Krzyżanowski zaproponował przejście do debaty szczegółowej i przyjęcie za podstawę projektu rządowego.

Wyloniła się dyskusja, w której zabierali między innymi głos posłowie Prager i Kuśnierczak oraz minister Matuszewski. Poseł Kuśnierczak zapytywał, w jaki sposób zamierza Ministerstwo Skarbu uregulować względnie ułatwić uregulowanie olbrzymich zaległości z podatku przemysłowego, pochodzących z lat 1926, 1927 i 1928.

Uchwalono za podstawę debaty szczegółowej przyjąć dotychczasowy projekt ustawy przemysłowej. Następne posiedzenie odbędzie się 26-go b. m.

Z ruchu karnawałowego.

Oficerski bal strzelecki. — Wieczór karnawałowy Związku Lwowskich Cechów rzemieślniczych.

(d) Bal korpusu oficerskiego Związku Strzeleckiego, który ubiegłej soboty odbył się w pięknie udekorowanej sali dawnego Kasyna Oficerskiego przy ul. Fredry, zgromadził obok rodzin strzeleckich cały szereg różnych osobistości. A więc jawili się tam: generał Popowicz z małżonką, komisarz rządowy prof. dr. Nadolski i jego zastępca rada Frankowski z żoną, prezes poczty Moszoro z żoną, prezes kolei inż. Morawiański, prezes Izby skarbowej dr. Polak, rektor Politechniki dr. Weigel, szef sztabu pułk. Niezabitowski, pułk. Sniadowski, pułk. Florek, pułk. Krzywoszyński, pułk. Gigiel-Melechowiec, pułk. Pytel, pułk. Krasiecki, ppułk. Czerwiński, major Magiera, major Baszniak, naczelnik Wydz. woj. Rogowski, pułk. Nowak, r. T. Höflinger, major Woźniakowski, dr. Mozotowski, komisarz rządowy „Domu Narodowego“ r. Michał Baczynski, major Zardarnowski, kpt. Idzik i w. innych.

Role gospodynini pełniła protektorka balu pani generałowa Popowiczowa, role zaś gospodyn w dobrze zorganizowanym bufecie ofiarnie pełniły panie kpt. Idzikowa i por. Smutnowa. Specjalnie dekorowany salon, oraz sala rycerska, dzięki pomysłom por. Smutnego i dyr. Cieśli, przedstawiały miłe i zaciszne zakątki dla odpoczynku par tańczących.

Rojno i gwarno było też w sali Izby reko-dzielniczej przy placu Strzeleckim, gdzie odbywał się reprezentacyjny wieczór karnawałowy Związku lwowskich cechów rzemieślniczych. Do poloneza stanęło ponad 100 par. Wśród gości jawili się: komisarz rządowy prof. dr. Nadolski, zastępca jego rada Frankowski, naczelnik Wydz. woj. Rogowski, nacz. Wydz. woj. Kasztelewicz, prezes Pammer, prez. Drzewicki, sekretarz Izby reko-dzielniczej r. Pisarski, dr. Ostaszewski, dr. Popiel, dr. Rothfeld, r. T. Höflinger, sekr. Ptaszek, dr. Wł. Świrski, inż. Hornung, sekr. Olszewski itd. Tańcami kierowali pp. Cirin i Froner.

W realizacji W. TURZAŃSKIEGO, zakrojony na olbrzymią niespotykaną dotąd skalę arcyfilm p. t. „PIEŚŃ O ATAMANIE“

15637

WOŁGA, WOŁGA...

na tle lokalnego sentymentu stepów i wód Wołgi, monumentalna epopea wielkich miłości i wielkich nienawiści. — „KOPERNIK“ wkrótce „MARYSIENKA“

Kronika bieżąca.

27
LUTEGO

CZWARTEK

rz. kat. Aleksandra;
gr. kat. 14 Awksentyja

Temperatura w dniu 26. lutego o godz. 8-me, rano: — 4 C.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO.

Środa: Baron cygański (premiera wznowienia).

Czwartek: Proces Jakubowski.

TEATR MAŁY.

Środa: Pociąg widmo.

Czwartek: Święto kos (premiera).

TEATR „GONG“.

Dziś i codziennie rewja „Tili-bom“. Początek o godz. 7:30 i 9:30 wiecz.

KINOTEATRY.

APOLLO: Skrzydlata flota. (dźwiękowy).

CHIMERA: Ewa w futrze.

CASINO: Kobieta na księżycu.

COLOSSEUM: Złota farma, oraz Uciekli mi przepióreczka.

FATAMORGANA: Z dnia na dzień.

GRAZYNA: Za grzechy ojców.

KOPERNIK: Nocna przygoda oraz Jego chłopiec.

LEW: Noc szaleńca oraz Mistrz bezczelności.

LUNA: Człowiek z biczem.

MARYSIENKA: Nocna przygoda oraz Jego chłopiec.

OAZA: Łatwa zdobycz.

PALACE: Dzika orchidea (dźwiękowy).

PAN: Dzwonnik z Notre Dame.

PASAŻ: Sygnał wśród burzy.

POLONJA: Perła haremu.

PROMIEN: Ziemia obiecana.

STYLOWY: Douglas Fairbanks jako córka Zorry.

UCIECHA: Człowiek śmiechu.

PROGRAM KASYNA I KOŁA LIT. ART. na bieżący tydzień. We czwartek 2 7bm. Początek o godz. 20-ej. Recital fortepianowy Zbigniewa Drzewieckiego. Bilety do nabycia w kancelarii Kasyna i Koła lit. art.

WYSOCE ARTYSTYCZNA PREMERA „Święta kos“, nagrodzonej na konkursie Lwowa sztuki W. Kozickiego, zapowiedziana jest nieodwołalnie na czwartek dn. 27 bm. w Teatrze Małym. Będzie to prawdziwe wydarzenie w życiu artystycznym Lwowa, ze względu na osobę autora.

POŻEGNANIE REWJI „Tili-bom“ w Gongu. We środę 26-go pożegnalne przedstawienie przebojowej rewji „Tilli-bom“. Wszystkie ceny o 50 proc. niższe. We czwartek premjera sensacyjnej rewji „Gdy czegoś kobieta zapagnie“ z udziałem całego zespołu oraz Hanki Runowieckiej. Przedsprzedaż biletów w kinie Kopernik.

UROCZYSTE WZNOWIENIE „BARONA CYGAŃSKIEGO“, pięknej opery komicznej Jana Straussa, jednego z najmelodijniejszych utworów tego znakomitego kompozytora, odbędzie się w Teatrze Wielkim dzisiaj we środę dnia 25 bm. Nowe libretto pióra dowcipnego autora dramatycznego W. Raorta przeniesie akcję na Węgry podczas rewolucji bolszewickiej, za niedawnej pamięci Beli Kuhna.

TANI DZIEŃ w Teatrze Wielkim odbędzie się w czwartek dnia 27 bm. Po cenach najniższych daną będzie sensacyjna sztuka E. Kalkowskiej „Sprawa Jakubowski“, która grana w Europie zachodniej narobiła dużo wrzawy, ze względu na swoje walory artystyczne, zarówno jak na głębokie zagadnienia społeczne, które porusza.

DZISIAJ W TEATRZE MAŁYM po cenach niższych, niż kinowe, niezwykle interesująca, trzymająca widza w niesłychanym napięciu, amerykańska sztuka „Pociąg widmo“, która obiegła obie półkule, bijąc rekord powodzenia.

POLSKIE TOW. POLITECHNICZNE zawiadamia swych członków, że we środę dnia 26 lutego br. wygłosi w lokalu Towarzystwa Zimorowicza 9 p. inż. Józef Pruchnik, dyrektor Biura Projektów Meljoracji Polesia w Brześciu n. Bugiem odczyt na temat: „Gospodarka wodna w Holandji. Roboty na Zwiuderze“. Początek punktualnie 18.30. Goście mile widziani.

ZRZESZENIE POLSKICH NAUCZYCIELI GEOGRAFJI Oddział Lwowski. We środę 26 bm. o godz. 19 w sali Instytutu Geograficznego Kościuszki 9 III. p. odbędzie się Nadzwyczajne Zebranie dyskusyjne z referatem prof. dr. T. Dregiewicz p. t. „Projekt programu nauki w siedmioklasowych szkołach powszechnych i w trzech niższych klasach gimnazjum“. Goście mile widziani.

KOMITET OBYWATELSKI obchodu uroczystości w dniu imienin Marsz. Józefa Piłsudskiego wzywa zrzeszenia, aby przesyłały do sekretariatu Komitetu (Ratusz, wydz. I.) swoje projekty i programy obchodów w poszczególnych dzielnicach miasta, celem przedłożenia ich sekcji organizacyjnej Komitetu. Zorganizowaniem obchodu po dzielnicach miasta zajmuje się Zw. Pracy Obyw. Kobiet przy pomocy Związku Strzeleckiego.

KONCERT CHÓRÓW AKAD. Staraniem woj. kom. p. m. a. we Lwowie odbędzie się dn. 28 bm. o g. 20.15 w sali Pol. Tow. Muzycznego (sala kina Apollo) koncert chórów akadem.: Chóru Akad., Chóru stud. akad. medyc. weter., Chóru Technicznego. Udział w tym dorocznym koncercie weźmie około 200 znakomicie wyszkolonych śpiewaków. Zatem wieczór ten zaliczy zapewne muzykalny Lwów do swych najznakomitszych atrakcyj. Przedsprzedaż biletów w składzie nut p. Seyfartha, ul. Akademicka.

ZARZĄD ZW. OBRONCÓW LWOWA z listopada 1918 r. składa gorące podziękowanie p. dr. Lesławowi Węgrzynowskiemu za przeznaczenie na cele Związku kwoty 82 zł., którą to kwotę z okazji Jego imienin zebrał PT. personal Sanatorjum Walki z gruźlicą na Hołosku.

ZAPUSTY LUDOWE WE LWOWIE, w niedzielę dnia 2 marca br. w salach Sokoła-Miecieryz we Lwowie urządza Związek Teatrów i Chórów Ludowych pod protektoratem pani wojewodziny Gołuchowskiej na zakończenie karnawału wielką Zabawę Ludową Teatrów i Chórów lud. powiatu lwowskiego. Początek zabawy o 7 wieczorem. Przygrywać będą dwie orkiestry (jedna wojskowa), nadto sekcja zabawowa przygotowuje szereg niespodzianek, zaś sekcja bufetowa obfity bufet. Zabawa ta wzbudziła duże zainteresowanie w mieście. Zaproszenia, tylko imienne, wydaje biuro Związku Teatrów i Chórów Ludowych we Lwowie. ul. Mickiewicza 26.

TOW. METAFIZYCZNE im. Cieszkowskiego, ul. Bourlarda 5. Dnia 27 bm. we czwartek o g. 7-ej wiecz odbędzie się wieczór dyskusyjny z wykładem „O snach ze stanowiska przyrodniczego“.

WIEC PROTESTACYJNY SZEWCOW. We czwartek 27. bm. o godz. 10 przed południem w sali Izby Rekodzielniczej (pl. Strzelecki 1) we Lwowie, odbędzie się w sprawie mającej się otworzyć fabryki naprawy obuwia przez jedną z firm zagranicznych, Wiece protestacyjny katolickich i żydowskich mistrzów szewskich we Lwowie.

TOW. IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI rozpoczyna z dniem 1. marca kurs tańców najnowszych pod kier. p. Józefa Ciesielskiego, baletmistrza Teatrów miejskich. Wpisy codziennie wieczorem w lokalu Tow.

Zdjęcia przy świetle reflektorów elektr. systemem zdjęć filmowych wykonuje jedynie atelier fotograf. „VENUS“ Romanowicza 11, tel. 38-08

URUCHOMIENIE STACJI OBIADOWEJ DLA DZIECI I HERBACIARNI. „Schronisko dla bezdomnych“ przy ul. Boimów 29 komunikuje: Chcąc przyjąć z pomocą najbiedniejszej ludności żydowskiej, mieszkającej w 3-ciej dzielnicy miasta, która nie może korzystać z świadczeń kuchni i herbaciarni przy ul. Boimów 29. wybudował Zarząd „Schroniska“ przy ul. Starozakonnej 17, obok gruntu, ofiarowanego przez Magistrat m. Lwowa, parterowy budynek. W budynku tym została uruchomiona herbaciarnia, gdzie wydaje się rano i wieczór dla wszystkich, bez różnicy wyznania, herbatę z chlebem za opłatą 5 gr. Ponadto uruchomiono w tym budynku: stację obiadową dla dzieci, gdzie wydaje się dla biednych dzieci szkolnych w porze obiadowej pożywna zupa z mięsem i chlebem w cenie 5 gr. za porcję. Narazie, po porozumieniu się z delegatami szkół, załatwiono kwestję wydawania obiadów w ten sposób, że korzystają z nich najbiedniejsze dzieci w liczbie 500. Spodziewać się należy, że społeczeństwo w zrozumieniu ważności podjętej akcji, dopomóż „Schronisku“ w jego ciężkiej pracy niesienia pomocy najbiedniejszym i przyczyni się do rozwoju tej nowej placówki pracy humanit.

KURSY PRZEMYSŁU DOMOWEGO. Wpisy na 3—4 miesięczne kursy trykotarstwa maszynowego, trykotarstwa ręcznego, wyrobu kwiatów sztucznych, robót ręcznych, kroju i szycia, oraz modniarstwa, we Lwowie, przyjmuje codziennie od godz. 10—1 rano i od 5—7 wieczorem „Patronat Przemysłowy we Lwowie“, plac Smolki 3, III. p., telefon 3—02.

Zgłoszenia o urządzenie kursów na prowincji, oprócz powyższych także koszykarstwa, tkactwa, kilimkarstwa itp. przyjmuje się pisemnie. 1038

WALNE ZGROMADZENIE Pol. Ligi Przeciwalkoholowej odbyło się onegdaj w Kasynie miejskim pod przewodn. ks. dra Ciemińskiego. W r. 1929 Liga urządziła kurs przeciwalkoholowy dla wojskowości, zorganizowała Tydzień Propagandy trzeźwości i otworzyła poradnię przeciwalkoholową przy Miejsk. Ośrodku Zdrowia na pl. Misjonarskim, która funkcjonuje od 1 stycznia pod kierunkiem dra Jana Danielskiego. Obecny na zebraniu naczelny lekarz dr. Eug. Doliński omówił szerzej działalność tej poradni i podniósł jej doniosłe znaczenie dla miasta. Dyr. Duchowicz podkreślił działalność Ligi na polu szkolnictwa, którą aprobowano Ministerstwo WR i OP., polecając broszury oraz tablice przeciwalkoholowe Ligi do bibliotek szkolnych. Imieniem Komisji rewizyjnej oświadczył dr. Poratyński, że Komisja znalazła rachunki Ligi w należyłym porządku i postawił wniosek o udzielenie absolutorjum ustępującemu zarządowi, dodając słowa uznania dla pracy przewodniczącego, co też uchwalono. Zkolejni ks. dr. Ciemiński przedstawił preliminarz Ligi na r. 1930/31 w kwocie 10.000 zł. który przyjęto. W dyskusji zabierali głos

sędzia Chluntacz, prof. Madyda, dr. Poratynski i dyr. Duchowicz. Do nowego zarządu na trzy lata wybrano ks. dr. Ciemnińskiego, dyr. Duchowicza, prof. Madydę i Różyckiego, dra Dolińskiego, dra Jana Danielskiego i sędziego Chluntacza. Nowemu zarządowi polecono wejść w kontakt bliższy z TSL. na terenie Wsch. Małopolski w wspólnej pracy nad podniesieniem ekonomicznym i moralnym państwa.

OSTRZEŻENIE.

Oświadczam, że nigdy nikomu weksli nie żyrowałem, ani nie akceptowałem. Jakiegokolwiek weksle z moim podpisem są sfałszowane.

ZYGMUNT PEKELMAN, dentysta
15548
Kazimierzowska 17.

(d) **NAGŁA ŚMIERĆ** zmarł w rzeczywistości przy ul. Leona Sapiehy 26 Franc. Krischke, liczący 62 lata, prof. gimn. Na polecenie lekarza miejskiego dr Wernickiego zwłoki odstawiono do Instytutu medycyny sądowej.

(d) **WŁAMANIA I KRADZIEŻE** we Lwowie. Odnośnie do notatki pod tym tytułem z dnia 23 bm. p. Wł. Żółtowski, właściciel autodorożki i realności przy ul. Kleparowskiej 33, nadesłał nam pismo następującej treści: Nieprawdą jest, jakoby ukradł jakiś taksometr, prawdą zaś jest, że w życiu moim niczego nie ukradłem i za kradzież nie byłem karany. Nieprawdą jest jakoby dostał się do aresztów policyjnych, prawdą zaś jest, że zostałem aresztowany i po spisaniu protokołu wypuszczony na wolność. Cała ta sprawa polega na omyłce i przeprowadzona była na skutek fałszywego doniesienia i przeciw odnośnie mu osobnikowi, po wyświetleniu sprawy, wdrożą odpowiednio kroki.

(d) **ŚLUSZĄCA, KTÓRA KRADNIE**. Policja aresztowała wczoraj Olęę Pauk false Katarzynę Wereszczyńska, liczącą 17 lat, za kradzież na szkodę różnych swoich chlebowodawców. Znacniejsze kradzieże popełniła ona u Leona Münzera (ul. Szeptyckich 10), Piotra Małyszki (ul. Ziemiałkowskiego 14), Miny Kronlendowej (ul. Gródecka 23) i Anny Biszcuk (ul. Gródecka 23).

(d) **CO ZNALEZIONO W TRAMWAJACH?** W czasie od dn. 17 do 23 bm. włącznie w wozach tramwajowych znaleziono różne rzeczy, zapomniane przez jadących pasażerów. W biurze inspektoratu ruchu tramwajowego przy ul. Wóleckiej 4 są do odebrania: rękawiczki, pugilares, 2 kluczyki, 2 laski, zapalniczka, mydełko, torebka, sandalki, bransoletka, blok, jeden rękaw 4 egzemplarze prze wodnika, worek, książka i bluza.

(d) **ARESZTOWANIA**. Wczoraj policja aresztowała: Antoniego Burde, praktykanta kelnerskiego, bez stałego miejsca zamieszkania, za oszustwo; Wilhelma Emerlego z Brzuchowie za niezaplacenie cechy w restauracji i niebezpieczne pogróżki pod adresem Samuela Repsa, zam. przy ul. Berka Joselowicza 1; Michała Maruszczaka, Berka Scheidmana, Jana Horodecznego, lat 19, Teod. Sroka, Bronisława Grecka, Ludwika Rząse, lat 21, Marje Sasiada, lat 21, i Józefa Telepkę, lat 22, za włóczęgostwo; Stefana Trilla, lat 27, i Stanisława Hadyniaka, lat 29, za oszustwa uliczne; Szczepana Tuszkiewicza (ul. Jabłonowskich 3) za opilstwo i wywołanie awantury; Zygmunta Kostoszkiwicza z Kleparowa za opilstwo; oraz Irenę Pączkowską i Margulę Finsterbusch, prostytutki, za walenie się po ulicach zakazanych.

(d) **ZNALEZIONO**. Stefanja Gułacka znalazła kartę tramwajową, wystawioną na nazwisko Jakóba Baumwurzla. — Stan. Gibek z Bogdanówki, znalazł paszport na nazwisko Sułta Aekermana z Rumunji, oraz tegoż zapiski. — Dokumenty te są do odebrania w wydziale śledczym przy ul. Kazimierzowskiej 30.

ZNALEZIONY WACHLARZ. Pani, która na balu T. O. M. w dniu 22 bm. zostawiła przy kasie bufetowej wachlarz ze strusich piór zechce zgłosić się u Nacz. Sekretarza Sądu Grodzkiego zamiej. we Lwowie, ul. Kazimierzowska 34, p. Wolańskiego, ul. Kazimierzowska 34.

(d) **ZGUBY**. Ernest Kozik (ul. Józefała 5) zgubił kartę zastawniczą Miejsk. Zakładu Zastawniczego nr. 88255. — Rafael Melsak z Remenowa zgubił dokumenty wojskowe. — Marja Wilk (ul. Na Bajkach 27) zgubiła na pl. Marjaekim 19 fotografii swoich. — Rozalja Grochmanowa (ul. Leona Sapiehy 5) zgubiła dokumenty osobiste.

Ćwiczenia alarmowe rezerwistów.

W Łodzi zakończyły się trzydniowe ćwiczenia alarmowe rezerwistów 31 p. Strzelców Kaniowskich. Ćwiczenia wykazały doskonałe przygotowanie naszych rezerw i wystawiły bardzo chlubne świadectwo rezerwistom, którzy natychmiast po otrzymaniu wezwania stawili się do dyspozycji władz wojskowych. 70 żołnierzom wręczono nagrody w postaci zegarków, termosów, walizek itp. za punktualne stawienie się na ćwiczenia. Nagrody otrzymali również właściciele koni.

O obowiązkowości rezerwistów łódzkich świadcza takie fakty, jak np.: Jeden z rezerwistów znajdował się właśnie w kościele, czekając na przybycie kapłana, który miał mu udzielić ślubu. Gdy stanął przed ołtarzem, kościelny wręczył mu otrzymane od poliejanta wezwanie do stawienia się na ćwiczenia. Narzeczony, nie wziąwszy ślubu, natychmiast w kościele ruszył do koszar i oddał się do dyspozycji pułku, odraczając ślub na później.

Małżeństwo a gruźlica.

Czy ludzie gruźliczo chorzy mogą się żenić?

(?) Wpływ małżeństwa na przebieg gruźlicy bywa rozmaity.

Wielu lekarzy jest tego zdania, że jeśli przez zawarcie związków małżeńskich gruźliczo chorzy mężczyźni zyskują lepsze warunki bytu, a choroba nie zrobiła jeszcze spustoszeń w jego organizmie, wówczas należałoby owszem, by się ożenił.

O wiele niekorzystnie przedstawiają się te warunki w odniesieniu do gruźliczo chorych kobiet.

Troski domowe, praca uciążliwa około domowego gospodarstwa (mowa tu o proletarijstwach) troski około wychowania dzieci, a przede wszystkim okres ciąży i rodzenie wywierają nader niekorzystny wpływ na rozwój gruźlicy. Lekarze są stanowczo temu przeciwni, by gruźliczo chore kobiety z proletarijatu wychodziły za mąż.

Czy istnieje możliwość zarażenia się gruźlicą w małżeństwie, gdy jedno z małżonków jest chore?

Możliwości są tu znaczne. Bywa jednakże, iż organizm zdobywa się na odporność.

Zdarza się naprzykład, że pobierają się ludzie, którzy noszą w sobie od dzieciństwa zarodki gruźlicy, a choroba nie ujawniła się ani razu jak długo żyli w dobrych warunkach materialnych. Dopiero, bieda, zmartwienia, kłopoty, zbyt gwałtowne wyżycie się pod względem seksualnym, mogą doprowadzić do wybuchu gruźlicy u tych osobników, którzy zagrożone są gruźlicą.

Jeden z lekarzy niemieckich stwierdził na podstawie starannie prowadzonej statystyki, że 40 procent zachorzeń obojga małżonków należy położyć na karb zarażenia się gruźlicą podczas współżycia.

Dzieci gruźliczo chorych rodziców wystawione są w znacznym stopniu na zarażenie się gruźlicą. Już dziecięcznie predysponowane są do tej choroby i łatwo jej ulegają, a zatem zarażeniu nie przeciwstawia się tutaj odporność organizmu.

Zdrowa kobieta i zdrowy mężczyzna nie powinni wchodzić w małżeństwo z gruźliczo chorymi osobnikami.

Kącik humorystyczny.

— A to zabawne! Ktoś postawił przed sklepem bałwana ze sniegu!

— Boże, przecież to mój mąż! Czekał tutaj na mnie, dopóki nie załatwię w sklepie wszystkich sprawunków!

Złodziejska trójka.

(K. D.) W procesie Teodora Żukowa, Mieczysława Reitera i Marji Koper, obwinionym o różne kradzieże, wczoraj zapadł wyrok, skazujący Koperę na uabywanie skradzionych rzeczy na 2 i pół miesiąca ciężkiego więzienia. Żuków i Reiter z braku dowodów zostali uniewinnieni.

Nawiasem należy zaznaczyć, że jest to ten sam Żuków, który siedząc razem z Iwanem Werbiekim w areszcie śledczym, słuchał jego zwierzenia na temat zamordowania śp. kuratora Sobińskiego. Następnie doniósł o wszystkim sędziemu śledczemu, a na rozprawie grał warjata, nie chcąc Werbiekiego obciążać. We wczorajszej jednak własnej sprawie bronił się już całkiem mądrze, no i ze skutkiem.

Włamania i kradzieże we Lwowie.

(d) Marja Kierut doniosła wczoraj do policji, że nieznanymi sprawcami włamał się do jej mieszkania i skradł z kufra 30 zł.

Wczoraj w południe Andrzej Kobylański, zamieszkały przy ulicy Kleinowskiej l. 4, przyszedł na obiad do mleczarni Pepowskiej przy ulicy Leona Sapiehy l. 33. Powiesił tam swoje palto na wieszadle, a po spożyciu obiadu stwierdził, że palto ktoś ukradł, pozostawiając swoje stare.

Nadto wczoraj do aresztów policyjnych dostali się: Józef Demel i Bronisław Kotowski, obaj z Krzywezyce za kradzież skrzypiec, wartości około 2.000 złotych, na szkodę Jana Karpa, zamieszkałego przy ul. Kilińskiego l. 3; Stefan Zaczkowski, liczący 15 lat, za kradzież bielezny ze strychu realności przy ulicy Kochanowskiego l. 85, na szkodę Izidora Begleitara; Stefan Magocki, szewe, zam. w Kleparowie, poszukiwany za kradzież mieszkaniową na szkodę Simona Rotenberga w Glinianach; Józef Cwiertunia, woźnica, zamieszkały przy ulicy Gazowej l. 5, za systematyczną kradzież na szkodę swego służbowca Leona Tenenbauma przy placu Gołuchowskich l. 11, oraz Władysław Szyndralewicz, zamieszkały przy ul. Pełtowej boecznej l. 3, Stefan Rubacha, Mikołaj Niemirowski i Daniel Sawka, poszukiwani za różne kradzieże.

Sport.

30-letni jubileusz pracy profesora Eugenjusza Piaseckiego.

Rok bieżący jest zamknięciem trzydziestoletniego okresu pracy profesora Eugenjusza Piaseckiego na polu gimnastyki szwedzkiej i ogólnego wychowania fizycznego.

Cześćgodny jubilat profesor Eugenjusz Piasecki zaczął swą znojną karierę we Lwowie. Po ukończeniu wydziału medycznego w Krakowie został profesorem gimnastyki w IV gimnazjum we Lwowie.

Wzorując się na zagranicy cniiał młodzież wyprowadzić na słońce, powietrze, na zielone murawy.

Natrafiał jednak na szalone przeszkody, Pierwowzorem gimnastyki był podówczas „Sokół”, który pod żadnym warunkiem, nie chciał sal opuścić.

Zaczęła się cicha, lecz zacięta walka, w której zwyciężył cześćgodny jubilat, kładąc podwaliny w założeniu klubu gimnastyczno-sportowego IV gimnazjum we Lwowie (macierzy Pogoni) a następnie był jednym z założycieli Towarzystwa Zabaw Ruchowych.

Profesor Eugenjusz Piasecki, pracując wiele nad sobą i chlubnie stosując widziane za granicą wzory, zostaje inspektorem wychowania fizycznego szkół malopolskich, a następnie docentem higieny szkolnej na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie.

W czasie inwazji rosyjskiej wyjeżdża do Kijowa i tam kontynuuje swą pracę wychowawczą — a po powstaniu niepodległej Ojczyzny wraca do kraju i osiada w Poznaniu, zajmując katedrę nadzwyczajnego profesora higieny szkolnej i wychowania fizycznego.

Kolosalne postępy na polu sportu i kultury fizycznej zawdzięczać może Poznań w której części niestrudzonemu jubilatowi, który nie szczędzi sił ani zdrowia — szkoląc za pomocą cywilnych i wojskowych przyszłych wychowawców fizycznych.

Profesor Piasecki znany jest w całej Europie, jako źródłowy znawca wychowania fizycznego.

Zasłużony jubilat napisał następujące rozprawy: Wpływ ćwiczeń cielesnych na rozwój psychiczny młodzieży 1899 — Podręcznik zabaw i gier sportowych — Dzieje wychowania fizycznego 1925 — a od 1920—1930 redaguje czasopismo „Wychowanie fizyczne” w Poznaniu, będące organem „Studjum” tj. nadzwyczajnej katedry wychowania fizycznego na uniwersytecie w Poznaniu.

Wiele zdziałał profesor Piasecki dla narodowej kultury fizycznej, należy mu się też w chwili 30-letniego jubileuszu za trudy serdeczny dank i życzenia, by zdołał Jego praca trwała jeszcze długie lata.

W. B.

PETKIEWICZ NIE WRACA DO KRAJU?

Ostatnio startował Petkiewicz w zawodach szkolnych, organizowanych przez „New Utrecht Highschool”. Długodystansowiec polski wygrał łatwo bieg 3-ech kilometrów, bijąc jedynego przeciwnika Lerner'a o 125 jardów, około 100 metrów. Na dystansie tym uzyskał Petkiewicz bardzo dobry czas 8 min. 50 sek., lepszy od oficjalnego rekordu Polski.

Jak się dowiadujemy, opiekun urzędowy Petkiewicza, Weintal opuścił Amerykę, dnia 20 bm., Petkiewicz jednakowoż pozostał w Ameryce. Widownią najbliższego startu Petkiewicza będą prawdopodobnie mistrzostwa U. S. A., które będą rozegrane w dniach 8 i 9 marca w Athletic City.

Czyżby nasz rekordzista miał na stałe w Ameryce pozostać?

ZAGRANICZNE WYNIKI PIŁKARSKIE.

Wiedeń. Rapid — Admira 6:0 (2:0), WAC — Austrja 2:0 (1:0), HaKaoh — Herla 3:2 (2:2), Wacker — Sportclub 2:1 (2:0), Nicholson — Vienna 11 (1:0).

Praga. Victoria Žižkov — Sparta 3:2 (2:1),

SPRAWY GOSPODARCZE

UDZIAŁ TURCJI W M. W. K. T. Według ostatnio odebranych przez nas informacji, Turcja weźmie udział w Międzynarodowej Wystawie Komunikacji i Turystyki w Poznaniu w zakresie następującym: 1) w dziale komunikacji zademonstruje rozwój, reorganizację i przyszłość tureckiej marynarki handlowej i jej portów — Stambułu i Smyrny. W sekcji kolejnictwa da pokaz rozwoju ruchu osobowego i towarowego w Turcji oraz zademonstruje swe pociągi luksusowe (komunikacji międzynarodowej). Poza tem w dziale komunikacji ogólnej pragnie uwidocznić rozwój swego lotnictwa, poczty i telegrafu oraz automobilizmu i budowy dróg. W dziale turystyki mają być eksponowane przez Turcję fotografie, obrazy i mapy plastyczne, uwidoczniające wszystkie malownicze miejscowości Turcji — Bosforu, Złotego Rogu, Stambułu, Kjaht - Hane, Prinkipo i t. d., jak również znanych tureckich miejscowości kąpielowych, ich hotele i urządzenia nowoczesne.

PRZESYŁANIE KSIĄZEK, KALENDARZY, OBRAZKÓW i t. p. DO FRANCJI. Niejednokrotnie powtarza się, że eksporterzy

polscy wysyłają do Francji kalendarze, obrazki, wycinanki i tym podobne artykuły, podlegające oceleniu, określając je w deklaracji celnej jako „książki”, która to pozycja jest na mocy traktatu polsko - francuskiego wolna od cła. Dyrekcja Cel w Lille, która zwróciła uwagę na powyższą sprawę, przypisuje to brakowi znajomości przez eksporterów polskich francuskiej taryfy celnej i nie stosuje dotychczas kar, lecz, kładąc nacisk na doniosłość tej kwestji, prosi na przyszłość eksporterów o stosowanie się do właściwych przepisów. (P. J. E.).

EKSPORT KONINY DO NIEMIEC. Sprawozdanie Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie w sprawie powyższej jest do przejrzenia w biurze Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie (L. 743).

MOŻLIWOŚĆ EKSPORTU KONSERW I PRZETWORÓW RYBNYCH DO RUMUNJI. Raport Konsulatu Rzplitej Polskiej w Czerniowcach o możliwościach eksportu konserw i przetworów rybnych do Rumunii jest do przejrzenia w biurze Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie. (L. 392).

Slavia — Bohemians 2:2 (0:1), DFC — CAFC 3:3 (2:1).

Zagrzeb. HASK — Sokol 3:1, Gradjański — Kolejowy KS 7:1.

Budapeszt. Ujpesti — III Obwód 3:2 (1:0), Offner „33” — Semogy 0:0, Hungaria — S. C. Cieplice 5:1 (1:1).

Szegedyn. Bastia — Kispesti 3:1 (3:0). Debreczyn. Boeskey — Nemzeti 2:0 (1:0).

Pięciokościół. Pięciokościół — Attilia 1:0 (1:0).

Nowy rekord Polski, w podnoszeniu ciężarów. Podczas zawodów ciężko-atletycznych w Nowej Wsi, rozgrywanych o mistrzostwo Śląska, Wilhelm Malinka ustanowił w wadze ciężkiej nowy rekord Polski, dźwigając oburącz 325 kg. Jest to zarazem największy ciężar, jaki kiedykolwiek podniósł Polak. Równocześnie podczas tych zawodów ustalili nowy rekord Śląska, zapaśnik Frichel w wadze lekkiej dźwigając 255 kg.

Fenomenalny skok narciarski — 75 mtr. Na zakończenie mistrzostw narciarskich Italji odbył się w Ponte di Legno międzynarodowy konkurs skoków ze skoczni „Littorie”, podczas którego wykonano skoki fantastycznej długości. Najlepszym skoczkiem okazał się Szwajcar, Adolf Badrutt, który po skokach 66,5 i 71 m. wykonał imponujący, ustanowił skok — 75 m., który jest nowym rekordem świata. Drugim wybitnym zawodnikiem był Włoch, Zardini, który mając skoki 67,5 i 73,5 mtr. uśmiał pobić rekord Badrutta. Zardini skoczył 76 m. jednak z upadkiem.

Zawody narciarskie pań w Austrii. W niedzielę odbyły się w Steinhaus, pod Simmeringiem zawody narciarskie pań o mistrzostwo Dolnej Austrii. Startowało 23 zawodniczek z Polski, Czechosłowacji, Niemiec i Austrii. Trasa 5 km. była tak trudną, że duża część zawodniczek zmuszona była odstąpić od biegu, między innymi narciarki polskie i czechosłowackie. Pierwsze miejsce przypadło Inrze Lantschau (Austria) w czasie 11.59 s. Polska na zawodach tych była reprezentowana przez Bronisławę Polankową i Elę Ziętkiewiczową.

Korespondencja z kraju.

Drohobycz, w lutym.

(hl.) Wzrost bezrobocia w Boryslawiu. Ilość bezrobotnych w Boryslawiu wynosiła do niedawna 1862 głów. W ostatnim tygodniu liczba powiększyła się do 1876 bezrobotnych.

Ustawowe zasiłki pobiera zaledwie 539 bezrobotnych.

Na budowę pomnika Mickiewicza. Komitet odbudowy pomnika A Mickiewicza w Drohobyczu urządzi 1 marca w salach „Sokoła” wielki bal. Całkowity dochód przeznaczony na odbudowę pomnika naszego wieszca.

Ze sportu. Onegdaj odbyły się w Drohobyczu zawody łyżwiarskie i hokejowe na torze łyżwiarskim w ogrodzie miejskim przy ul. Grunwaldzkiej. Do zawodów łyżwiarskich stanęło pięć par. Nagrody za zwycięstwo od organizatorów (P. W. i W. F.) otrzymali: pp. Sussman, Gartenberg, Neubertówna i Lachowicz. W zawodach hokejowych między drużynami Sokół — Betar, które stały stosunkowo na wysokim poziomie, zwyciężyła drużyna pierwsza w stosunku 4:0. Zawody nie cieszyły się większym zainteresowaniem publiczności, lecz spodziewać się należy, że częstsze urządzenie tego rodzaju imprez niewątpliwie przyczynią się do żywszego zainteresowania.

Zapiski.

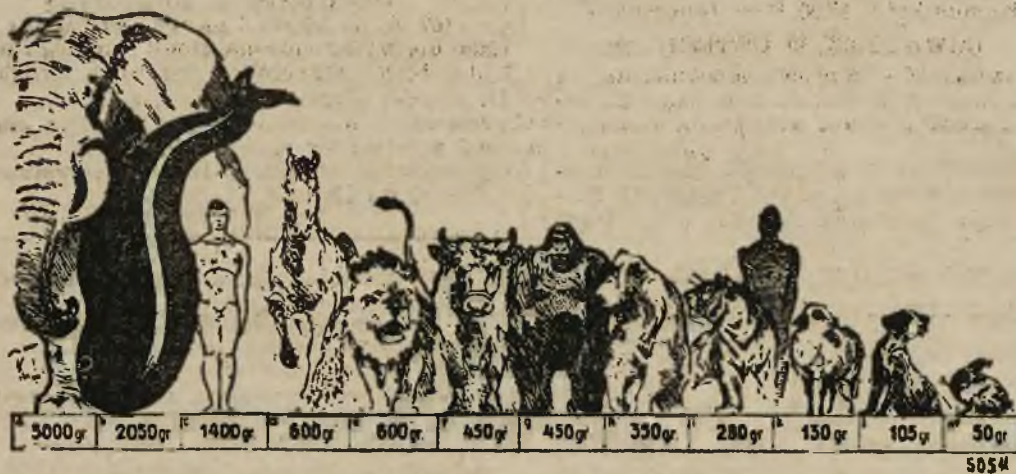
„WIADOMOŚCI LITERACKIE” Nr. 8 zawiera: artykuły P. Hulki - Laskowskiego: Wojna i pokój, Zygmunta Tonackiego o Eugenjuszu Wachtangowie; Stanisława Holsztyńskiego: Koziorożce i krzyż południa czyli egzotyzm oceanji; wywiad St. Napierskiego z Dieu la Rochelle'em, Mieczysław Stetling pisze o rzeźbiarce Janinie Reichertównie. W dziale recenzji Józef Birkenmajer pisze o powieści Zofji Kossak - Szczękiej „Złota wolność”; kez — o roczniku łódzkim. W dziale bieżącym „kronika tygodniowa” Antona Słonimskiego oraz sprawozdanie teatralne tegoż. Ponadto artykuł Melchjora Wańkiewicza „Autor i wydawca”. Numer bogato ilustrowany.

Nr. 4-ty „KOBIECY W ŚWIECIE I W DOMU” przynosi następujące artykuły: „Męda dziecięca”, „Czarne suknie”, „Woreczki własnej roboty”, „Organizacja pracy”, „Menu obiadowe na dwa tygodnie”, „Ogrody działkowe”, „Praktyczny sposób utrzymywania porządku w szufladach”, „Nasze grzechy”, „Odwieczni przyjaciele”, „Bajkowa księżniczka”, „Film dzwonykowy”, „Przygoda Marty” (nowela), obszerny dział korespondencji „Miedzy nami” Numer uzupełniają: kolorowe wkładki miod, arkusze wzorów, oraz forma kroju

Z PRZYRODY I TECHNIKI.

Mózg i inteligencja.

Ze inteligencja zależy od mózgu, to dziś jest powszechnie wiadome. Czy jednak jest tak, że im większy mózg tem większa inteligencja? Gdyby tak było, to musiałby słoń i wieloryb być najinteligentniejszym ze stworzeń i przewyższać swą inteligencją o wiele psa, a nawet człowieka. Rycina I. przedstawia zwierzęta i człowieka uszeregowane wedle ciężaru ich mózgu. Widzimy z niej, że najcięższy mózg posiada słoń, po nim idzie wieloryb, trzecie miejsce dopiero zajmuje człowiek, czwarte koń, a w dalszej kolejności idą lew, byk, goryl, pawian, tygrys, baran, pies i królik.

Ryc. I. Zwierzęta i człowiek uszeregowane wedle bezwzględnej ciężaru mózgu.

Naogół tedy mózg jest tem cięższy im cięższe jest całe zwierzę. Nie w tem dziwnego bo przecież inteligencja nie jest jedyną funkcją mózgu. Mózg jest nie tylko potrzebny do myślenia, ale do całego szeregu innych funkcyj. I tak przecież mózg zarządza ruchami świadomością wszystkich mięśni, jemu też zawdzięcza zwierzę, swe uczucia. Rzecz więc jasna, że im większe ciało, którem mózg zarządza, tem większy ciężar mózgu.

Nasuwa się jednak myśl następująca. Jeżeliby dwa zwierzęta miały tak samo ciężkie ciało, a jedno z nich posiadało cięższy mózg niż drugie, to może miałyby się prawo tę nadwyżkę ciężaru mózgu uważać za zajęta wyłącznie funkcjami inteligencji. Może więc byłoby słusznym sądzić, że im cięższy mózg w stosunku do ciężaru całego ciała, tem większa inteligencja całego zwierzęcia. Usheregujemy więc zwierzęta wedle stosunku ciężaru ich mózgu, do ciężaru całego ich ciała. Otrzy-

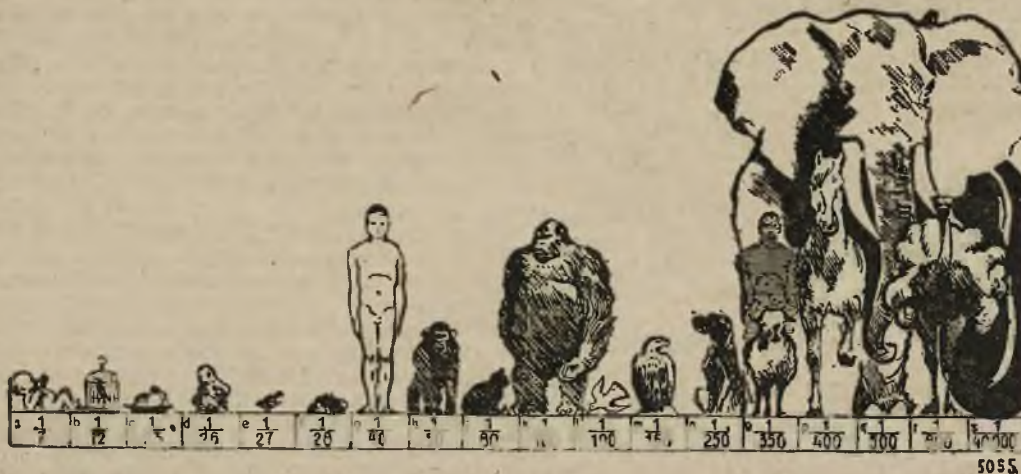
mujemy wtedy szereg, uwidoczniomy na rycinie II. Na czele stoi ludzkie niemowlę. U niemowlęcia mózg stanowi jedną siódmą ciężaru całego ciała, potem idą ptaki śpiewające, mysz, małpka, wróbel, szczer, dopiero na siódmym miejscu stoi dorosły człowiek. Po nim idą szympansy, kot, goryl, gałąb, orzeł, pies, baran, koń, słoń, struś, na końcu zaś stoi wieloryb. Porządek jest prawie odwrotny niż porządek który przedstawia rycina I.

I ta zasada porządku nie zgadza się z porządkiem wedle stopnia inteligencji. Trudno wszakże przyznać niemowlęciu większą inteligencję niż człowiekowi dorosłemu. Niepodobna też „ptasiego umysłu“ kanarka cenić wyżej niż rozum ludzki, a nawet niż inteli-

gencję psa. Dodajmy, że stosunkowy ciężar mózgu kobiety jest większy przeciętnie, niż stosunkowy ciężar mózgu mężczyzny. A jednak trudno byłoby uważać kobietę za inteligentniejszą przeciętnie od mężczyzny.

W szeregu powyższym znajduje swe potwierdzenie prawo ustanowione przez znakomitego przyrodnika XVIII wieku Albrechta Hallera, które głosi, że im mniejszy ciężar całego ciała zwierzęcia, tem większą wartość ma stosunek ciężaru mózgu do ciężaru ciała. Prawo to potwierdza się i dla owadów, gdzie np. t. zw. pływak, owad większy od chrabaszczka ma mózg 4.200 razy lżejszy od ciężaru ciała, a mrówka tylko 286 razy lżejszy mózg od swego ciała.

W doszukiwaniu się związku między ciężarem mózgu a inteligencją popełnia się podobny błąd, jak ten, ktoby sądził, że im większy jest zegar tem lepiej chodzi. Wszakże ze-

Ryc. II. Zwierzęta i człowiek uszeregowane wedle stosunku ciężaru mózgu do ciężaru ciała.

gar wieżowy nieraz jest instrumentem znacznie gorszym niż mały chronometr.

Istotnie też największy mózg ludzki, jaki kiedykolwiek wazono posiadał idjota. Przeciętny ciężar mózgu mężczyzny wynosi 1343 gramów, przeciętny ciężar mózgu kobiety 1256 gramów. Pewien dwudziestoletni człowiek posiadał mózg ważący o wiele ponad normę, bo 2850 gramów, ale ten właśnie był idjota. Natomiast znakomity pisarz francuski Anatol France, którego pisma świadczą o wielkiej i wprost fascynującej inteligencji miał mózg, który ważył zaledwie 1017 gramów

Pewno, że naogół mądrzy ludzie mają duże mózgi, prawdą też jest, że nasi przodkowie, żyjący przed wielu tysiącami lat, których szkielety zostały wykopane, mieli czaszki w których przeciętnie mniej mózgu się mogło pomieścić niż przeciętne kwantum mózgu u człowieka dzisiejszego. Obok rozmiarów mózgu należy jednak uwzględnić jego budowę, jeśli się chce z własności mózgu wnioskować o inteligencji jego posiadacza. Wszakże nie wszystko w mózgu służy do myślenia. Mózg jest masą, w której tkwią — jak rodzyнки w cieście — komórki nerwowe. Funkcje niektórych z tych komórek zawdzięcza się swą inteligencją. Mózg mały bogaciej w komórki nerwowe wyposażony może lepiej służyć do myślenia, niż mózg duży w którym jest dużo „ciasta“ a mało „rodzynek“.

Ryc. III. Taką głowę musiałby mieć człowiek, gdyby mózg jego nie był pofałdowany.

Struktura mózgu jest taka, iż komórki nerwowe mieszczą się przeważnie na jego powierzchni, tworząc t. zw. korę mózgową, która od szarej barwy przeważającej w niej komórek nerwowych ma barwę szarą i dlatego nazywa się substancją szarą. Można też do pewnego stopnia słusznie powiedzieć, że im więcej kory mózgowej tem naogół większa inteligencja. Mózg człowieka posiada tej kory mózgową bardzo dużo. Aby tę korę mózgową leżącą na powierzchni mózgu w znacznej ilości pomieścić nie rozdymając głowy do potwornej wielkości, ma nasz mózg swą powierzchnię pofałdowaną w liczne zwoje i płaty. Zwierzęta zaś, w których mało jest kory mózgowej mają mimo małej głowy mózg gładki. Rycina III. przedstawia człowieka z olbrzymią głową. Tak duża musiałaby być nasza głowa, gdyby nasz mózg był na wzór mózgu ryby lub królika gładki a nie pofał-

KAPUSTA KISZONA dla smakoszy

z najprzedniejszego specjalnie ukultuwanego surowca. Przeróbka surowca przy zastosowaniu elektrycznego urządzenia i wszelkich środków higienicznych. Ukiszona naturalnie z wykluczeniem środków chemicznych. — Jakość **najprzedniejsza**, w powonieniu przyjemna, łagodna, zachęcająca. **Wyborna w smaku — absolutna czystość.** Dostawa 25 kg. netto w nowych faskach z dostawą do domów, dla zamiejscowych do kolej. zł. 15.— Przy większym odbiorze do odsprzedaży w szafkach lub beczkach pojemności 50 do 100 kg. rabat. **Piaskowska Higieniczna Fabryka Kapusty Kiszonej, Biuro: Kraków, Florjańska 28, I. p. — Telefon 1416. 1084**

TYSIĄCE

chorych na katar żołądka, wzdęcia, nudności, brak apetytu, biegłota, ogólne osłabienie etc., odzyskać zdrowie, używając ziółka sławnego na cały świat Doktor Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Żądacie bezpłatnej broszury poczekającej. — Adres: 974

LISZKI — Apteka.

SYPIALNIA I JADALNIA wied, meble starożytne różnego rodzaju okazynie sprzedaje **LIPPER, Kopenika 17, tel. 41-77. 1034**

Żyłaki

usunie się pewnie przez noszenie specjaln. pończoch guniowych od firmy

S. FEDER 78

Lwów, Sykstuska 7. Cenniki bezpłatne.

Czas odnowić przedpłatę!

LOKALE

3 POKOJE, kuchnia, pełny komfort, do wynajęcia. Zamarstynowska 43. 15317

Z KLATKI schodowej pokój umeblowany z przedpokojem, samotnemu panu wynajmę. Dworknickiego 46, I. p. 15349

MALŻENSTWO bezdzietne poszukuje od 1. kwietnia mieszkańca słonecznego o 3 pokojach z komfortem blisko tramwaju, za dwurocznym czynszem. Oferty uprasza się nadsyłać ulica Kurkowa Nr. 5, Apteka. 15243

WSPÓŁLOKATORKE do pokoju z utrzymaniem poszukuje urzędnika: Kaloza nr. 7, I. p. 15499

POKÓJ umeblowany dla urzędnika lub urzędniczki zaraz do wynajęcia. Ulica św. Teresy 2 C. III. p. — drzwi nr. 15388

POKÓJ elegancko umeblowany z komfortem, telefonem, usługą, wejście z przedpokoju, osobie zamożnej zaraz do wynajęcia. — Leona Sapiehy 67, III. p., strona lewa, oglądać od 10—4 popołudniu. 15060

KONSULAT Francuski poszukuje 8—10 pokoi z pełnym komfortem. Zgłoszenia telefonicznie na Nr. 60-22 między 9—1. 15333

PANIENKI przyjmę na pomieszczenie i wikt. Opięka rodzicielska: — Primusowa Szumlańskich 10, II. p. 15178

POKÓJ frontowy przy rodzinie do wynajęcia panu na rządowej posiadzie lub wojskowemu. Ul. Łyczakowska Nr. 24, ganek, I. p., drzwi na lewo. 14900

POSZUKUJE jedną stancję do gospodarza za miesiąc czynszem. Listy do Adm. Wieków Nowego pod „Słońce”. 15488

POKÓJ urządzeni z osobnym wejściem do wynajęcia solidnemu Zadzórniańska 34, parter. 15435

POKÓJ frontowy komfortowy, słoneczny do wynajęcia zaraz lub od pierwszego z utrzymaniem lub bez dla panów. Wiadomość ul. Teatryńska I. 27, prawy parter. 15438

POSZUKUJE natychmiast 2 pokoi i kuchnię z komfortem w centrum, 2 lat z góry lub wedle umowy. — Listy pod „Bezdzietne małżeństwo do Adm. Wieków. 15423

SZUKAM pracownię malarską. Może który kolega podzieliłby się lub jakąś kombinację? Ewentualnie odpowiedź pokój bez mieszkania. Listy do Adm. Wieków pod „Artysta”. 15346

2 POKOJE na biuro w śródmieściu poszukuje poważna firma. Listy pod „Zaraz” do Adm. Wieków. 15347

POKÓJ z klatki schodowej do wynajęcia. Zgłoszenia popołudniu. Długa 33 — parter prawy, Kiljanowa. 15555

DO wspólnego pokoju poszukują panienki intel. zajęte w szkole lub w urzędzie. Snopkowska 37, drzwi nr. 4, od 2—5 15560

POKÓJ umeblowany, osobne wejście, komfort, stalemu lokatorowi od 1-go marca wynajmę. Tarnowskiego 20, prawy parter. Oglądać od 2—5. 15564

POKÓJ kawalerski do wynajęcia dla 1 lub 2 panów Mickiewicza 26, parter — dozorca wskaże. 15572

POKÓJ umeblowany z przedpokojem, — osobno wejście od I. III. do wynajęcia. Boczakowskiego 5; m. 6. 15573

POKÓJ umeblowany z nyciem łazienki dla solidnych panów na stanowisku. Kołomyjskiej 11. II., drzwi 7. 10923

DUŻY słoneczny pokój z komfortem (fortepian) na dwim osoby z bardzo dobrym wiktlem zaraz do wynajęcia. Łyczakowska 34 — drzwi dziesięć. 15668

POKÓJ zaraz do wynajęcia dla solidnego pana. Pułaskiego 10, I. p., prawo. 15670

POKÓJ z utrzymaniem dla kształcących. Gołaba cztery drugie p. na lewo. 15671

OD 1. MARCA pokój umeblowany, pościel, komfort, dwuosobowy. Listopada 17, II. p. na lewo 2—5. 15674

LOKAL FRONTOWY 2 pokoi i kuchnia w nowowbudowanej kamienicy w śródmieściu wraz z koncecją na restaurację i pekół do śniadania z wyszynkiem piwa wraz z całym umeblowaniem i urządzeniem od 1-go marca do wynajęcia. Wiadomość na miejscu: — Kasa Spół. — Teza, Chyrow. 1079

POKÓJ kawalerski umeblowany wprost od gospodarza do wynajęcia. Telefon 51—94. 15659

POKÓJ od zaraz. Wągliwicz 9, II. p. 12. 15661

POKÓJ duży, jasny, osobne wejście, zaraz do wynajęcia. Chrzanowskiej 12. — Ehrenfeld. 15663

POKÓJ komfort. — osobne wejście dla 1 lub 2 osób — ewent. utrzymanie do wynajęcia. Łyczakowska 63, drzwi 12. 15664

3- i 2-POKOJOWE mieszkania komfort, bardzo słoneczne, 2-letni czynsz do wynajęcia, oraz pokoje kawalerskie z osobnym wchodem. Heninga 8 a. (Przystanek Hausnera). 15667

Kupno-Sprzedaz

DARMO franki i kapy zestawia przy zakupnie materiałów do tycheł — WANK, pl. Marjańska I. 5. I. p. 105

Wolne posady

AGENTÓW chrześcijan do handlu na prowincję, poszukujemy, zarobek około zł. 500, fachowość niekonieczna. „Orawa”, Lwów, Działyńskich 12, naprzeciw Głównego Dworca. 15261

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe. korespondencyjne profesora Sekulowicza — Warszawa, Żorawia 42 — 2. Kursy wyucza listownie buchalterji na hunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu prawa, kalfigrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. — Po ukonczeniu świadectwo. — Żądacie prospektów. 613

SLUŻĄCA do wszystkiego, z dobrimi świadectwami, poszukiwana. Zimorowicza Nr. 17, drzwi 19. 15576

POSZUKUJE kucharkę do wszystkiego bez prania — tylko z długimi świadectwami od I. marca. Ulica Obozowa 6, parter, II. drzwi na lewo. 15558

DZIEWCZYNIKI do nauki poszukuje pracownia sukien damskich Flick, Błacharska 20. 15540

ZDOLNA pdrecznę przyjmie zaraz Salon Mód Brenner, Słoneczna 31. 15561

MEŁDA siła pomocnika do buchalterji poszukiwana. Listy pod „Ladne piśmo” do Adm. Wieków. 15562

WYCHOWAWCZYNI Niemka zostanie przyjęta tylko z najlepszymi poleceniami. Zgłoszenia od 9—11 przed. i od 3—5 popoł. Długa Nr. 10, II. p. 15569

GORSZCZARKA, siła pierwszorzędna, znajduje zajęcie. Potockiego 54, parter prawy. 15551

POWAŻNA firma poszukuje w wszystkich miastach województwa zdolnych agentów i agentek, celem sprządaży masowego, patentowanego artykułu, potrzebego w każdej galeji gospodarce. Natychmiastowa wypłata prowizji. Za wzór kuneja złotych pień. Zgłoszenia „PEKA”, Lwów, ul. Ochronek 11 A. 15528

MANIKURZYSTKA, pierwszorzędna siła. — zostanie przyjęta. Firma Br. Stoński, Lwów, Legionów I. 15531

DZIEWCZYNIKI do nauki bielizny — zostanie przyjęta zaraz. Kochanowskiego 8, I. schody, 3. piątro, drzwi 6 15539

POSZUKUJE chłopca kowalskiego z początkami zaraz. Sliwiński, ul. Tkacka Nr. 21. 15541

SLUŻĄCA do wszystkiego, z długoletnimi świadectwami przyjmę zaraz. Zuckermann, Głęboka 19, II. p. 15544

MODNIARKA samodzielna pierwszorzędna siła, z całym utrzymaniem, natychmiast poszukiwana. Lola Wolfgang, Stry. 15549

W BRANŻY odzieży ochronnej poszukuje się zdolnego zastępcę lub zastępczyni na Lwów. Wiadomość ul. Chorażczyzna 11 A, między 4—6 godz 15551

SLUŻĄCA do wszystkiego, umiejąca dobrze gotować, tylko z dobrimi świadectwami, potrzebna zaraz. Zgłoszenia: Listopada 51 — II. p. 15552

ZDOLNE hafciarki, mureżarki, potrzebne. Łyczaków Nr. 14, Halina. 15642

POSZUKUJE służące do wszystkiego z dobrem gotowaniem i 2 osób. Ulica Podleskiego 3, pierwsze piątro, drzwi na prawo — 15650

POSZUKUJE kucharkę do wszystkiego, czystą z świadectwami. Krasieckich I. 15, — p., ganek lewy. 15653

CHŁOPCÓW do mechaniki precyzyjnej przyjmie Zakład, Głęboka 8. 15517

MANIKURZYSTKA z onduacją zostanie natychmiast przyjęta. Koflarska Nr. 4. 15523

ZDOLNA kucharka do wszystkiego, świadectwa wymagane, od 1. marca zostanie przyjęta. Fredry 7, Lhial 15526

POTRZEBNA dochodząca. Asnyka 8, II. schody. I. p. 15570

WYSOKA prowizję płacę agentom, odsprzedawcom maszyn do szycia Chaim Seiden, Żółkiewska Nr. 27. 15622

PRAKTYKANT DO KSIĘGARNI poszukiwany natychmiast. Wymogi do 4 kl. gimn. i polecenie. — Księgarnia Kresowa, ulica Gródecka 66. 15632

SKRZYPKA i pianiste poszukuje restauracja Kühla Gródecka 50. 15633

DRYKERA do grubszych robót i CHŁOPCÓW na praktykę ślusarską poszukuje Unia Strażacka ulica Bozna Pijarów 3. 15628

POSZUKUJE zdolnego i uczciwego bufetowca z dobrimi świadectwami. Bufet Kawiarnia Teatralna, Skarbowska 1. 15640

LEPSZA służące do wszystkiego z dobrem gotowaniem do dwójga osób poszukiwana. Wolność Nr. 8, Zimmerman. 15641

PRAKTYKANTA poszukuje handel delikatesów Sokola 1. Pierwszeństwo inż obywatelnym. 15582

INTRODIGATORNIA Lwów 3-go Maja 11, przyjmie zaraz kilka panien. 15596

ZAWODOWI agenci i agentki w każdej miejscowości! Posiadamy sensacyjnie i niezbedne w każdym domu Nowości. Zgłoszenia się pisemnie lub osobiście od 5—7 wiecz. NOVITAS, Sapiehy 41, prawy parter. 15609

GORSZCZARKA samodzielna, znajdzie natychmiast stałe zajęcie. VALENTYNA Sapiehy 41. 15610

SLUŻĄCA do wszystkiego, umiejąca dobrze gotować, z dobrimi świadectwami, przyjmie. Kupferowa Głęboka 23. 15614

CHŁOPCA przyjmie słuźnia Żółkiewska 137. 15617

CHŁOPCÓW z lepszego domu na naukę przyjmie „Wulkanizator”, Gródecka Nr. 29. 15619

DZIEWCZYNA do wszystkiego z dobrimi świadectwami potrzebna od 1-go marca. Zgłoszenia między 2—4, Grossmann, Jagiellońska 11 A. 15621

POSZUKIWANA służące do wszystkiego, umiejąca gotować. Berasteina 18, II. p. na lewo. 15655

DZIEWCZYNA do kuchni potrzebna od 1. marca. — Zyblikiewicza 27, II. p. na prawo. 15658

STARSZY praktykant zostanie przyjęty do handlu delikatesów i Pokoju śniadania. Pierwszeństwo mają z prowincji — skromni i pracowici. Lwów, Sykstuska 8, Adam Kłanowicz. 15676

CHŁOPAK z ukończoną szkołą powszechną zostanie natychmiast przyjęty do praktyki elektrotechnicznej. Firma M. Agid, Zygmunowska 15 1094

SLUŻĄCA do wszystkiego, ze świadectwami bez prania przyjmie Feldmanowa, Jachowicza 17, I. 15677

POTRZEBNA podreznica i noczenia do krawiectwa. — Dekerta bozna 3. 15666

SLUŻĄCA do wszystkiego, dobrze gotująca z praniem, prasowaniem potrzebna zaraz. Zgłoszenia ze świadectwami: Glinińska 5, I. p. na prawo. 15660

DZIEWCZYNA do wszystkiego z dobrem gotowaniem potrzebna zaraz. Bernsteina 18, parter na prawo. 15666

LOKALE

KAWALER solidny poszukuje nie drogi pokój umebłowany z niekrepującym wejściem. Listy do Adm.: **Wiek** pod „Orzeł“ 15576:

POKÓJ do wynajęcia. Ul. Mochackiego 9, I piętro, drzwi 4, od 12-4. 15524:

POKÓJ, osobny wchód z utrzymaniem lub bez, do wynajęcia. Lyczakowska 9, fotograf. 15530:

POKÓJ frontowy umebłowany. Nabelaka 45, II p. drzwi ur. 5. 15531:

2 POKOJ z kuchnią z pełnym komfortem, niedaleko centrum, albo centrum, poszukuje pani; warunki według umowy. Listy pod „Eksport“ do Adm. **Wiek** 15535:

DO wynajęcia pokój frontowy, jasny z osobnym wejściem, Potockiego 67 — Gerzobkowska. 15543:

OSOBNY pokój dla dwojga osób z utrzymaniem — do wynajęcia. Klonowicza 3, II. piętro. 15544:

POKÓJ umebłowany od 1. marca do wynajęcia. Wincentego Pola 4, I. piętro, drzwi 3. 15549:

POKÓJ elegancko umebłowany, centrum, tylko solidnej pani wynajmę. Listy pod „15644“ do Adm.: **Wiek**. 15644:

DO wynajęcia 2 pokoje — kuchnia z przynależnościami w Brzuchowicach, bliżej stacji Wiadomości: ul. Żybkiewicza 27, w podwórzu na lewo. 15648:

POKÓJ elegancki, osobny wchód. Św. Anny Nr. 19, II. p., III. drzwi. 15649:

PULKOWNIK emeryt, szuka 2 pokoiki frontowe — częściowo umebłowane ew. z utrzymaniem, chętnie perły przy ogródku. Listy pod „Umowa“ Adm.: **Wiek**. 15651:

POSZUKUJE pokoju umebłowanego z niekrepującym wejściem Listy pod „Este“ do Adm. **Wiek**. 15652:

URZĘDNIK kolejowy poszukuje pokoju. Listy pod „Kolejowiec“ do Adm.: **Wiek**. 15623:

POSZUKUJE elegancki pokój z przedpokojem i łazienką, zupełnie niekrepujący Tel. 6-24, między 12-2 15624:

ELEGANCKI pokój dla pań ewent. małżeństwa do wynajęcia. Dąbcańska 7, drzwi 15, boczna Ossolińskich. 15625:

POSZUKUJE mieszkania — za sprzątanie, wiadomości na p. Róży Weiss, Rzeźnicka 3. 15620:

POKÓJ słoneczny, duży umebłowany do wynajęcia. Nowy Świat 4, drugie piętro 15599:

POKOJU umebłowanego — ze światłem ewent. obsługa, poszukuje urzędniczka. Listy pod „R“ do Adm.: **Wiek**. 15600:

POSZUKUJE pokoju komfortowego z wejściem z klatki schodowej ewent. z częściowym utrzymaniem — od zaraz. Listy do Adm.: **Wiek** pod „Dr. S.“ 15603:

PIEKNY frontowy pokój do wynajęcia natychmiast. Ul. Dąbrowskiego 12, parter lewy. 15612:

WYNAJMĘ (zyd.) pokój z osobnym wejściem. Sobieskiego 32, drzwi 4. 15587:

WSPÓLNY pokój dla pań Batorego 11, przed podwórzem, drzwi 14. Zgłoszenia tylko do 2-giej. 15580:

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia Jabłonowskich 36 I. p., m. 8, od czwartej. 15584:

POKÓJ wspólny z całym utrzymaniem do wynajęcia Lenartowicza 9, oficyna — I. p., mieszkanie 4. 15586:

1-2 POKOJE, kuchnia — pełny komfort, wynajmiesz dozorca, Sobińskiego 1, 5; 15611

ZA pokój z kuchnią w miescie, dam po 80 zł. miesięcznie za rok z góry. — Listy pod „Mieszkanie“ do Adm. **Wiek**. 15592:

POKÓJ umebłowany z komfortem dla starszego pana lub małżeństwa z użyciem kuchni. Teatyńska Nr. 33, 3 piętro, na prawo. 15607:

Salon Fryzjerski

w samym centrum miasta dobrze prosperujący DO SPRZEDANIA za dwa tys. dolarów. Zgłoszenia Adm. Wiek Nowego pod „Nowość“. 15577

POKÓJ umebłowany, komfort, 1-2 osobom zaraz wynajmę. Sapińskiego 6, II schody, drzwi dziesięć. 15606:

Kupno-Sprzedaz

KAPY brokatowe na dwa łóżka w największym wyborze **WANK**, plac Mariacki 5, I. piętro. 638

MEBLE na półtoraroczne raty a to: sypialnie od 600 do 1500 zł., jadalnie od 500 do 1800 zł., salony od 500 zł. otomany, krzesła, matera ca łp. poleca najtańszy magazyn Heszelsa. Kopernika 23, róg ulicy Wronowskiej. 910

SPRZEDAM parcelę w śródmieściu 117 sążni. Wiadomości telefon 82-74. 15316

FORTEPIAN lub pianino kupię bezwzględnie. Podać cenę i markę Administracja **Wiek** pod „Czekam“. 15506:

Firma J. JODŁOWSKI

Fabryka instrumentów chirurgicznych w Warszawie 15636

ODZIAŁ LWÓW, Lyczakowska 3, tel. 82-61
poleca: **Wagi dziecięce, Aparaty Soxhletta, faszki dla dzieci, smoczki, pasy rupturowe.**

KADJO APARATY lampowo **DETEKTOROWE** w cenie 42 zł. kompl. z montażem poleca Wytwórnia B. Szklarczyk i Ska ulica Czwartaków 4 15123

FORTEPIANY używane, — krótkie, prawie jak nowe na różno ceny **PIANINA** nowe zagraniczne sprzedaje mienia i kupuje **HANAK** Piłsudskiego 21, pierwsze piętro. 14063

MEBLE najrozmaitsze solidnie wykonane — poleca Spółka Rzemiosł dawniej Mięska Wystawa, Lwów, Płac Halicki 10 w podwórzu. 15261

SPRZEDAM parcelę frontową, 150 sążni na Jałowcu. Wiadomości: Pijarów 48 u p. Romanów w podwórzu 15419

KAMIENICE jednopiętrową w śródmieściu okazynie kupię. Wkład 4000 dolarów, reszta bank. Zgłoszenia do Nowej Reklamy Batorego 26, pod „Solidna budowa“. 1071

FORTEPIAN „Schweighofer“, najdoskonalszy model, prawie nowy, zamienię za pianino lub fortepian gorszy. Dopłata według umowy, ewent. sprzedaż niedrogo. Kopernika Nr. 26, Skłoniarski, telefon 83-31. 15220:

KUPIE dom z ogródkiem we Lwowie lub na peryferiach bez pośrednictwa. Listy pod „Dom“ Adm.: **Wiek**. 15339

RÓŻNE MASZYNY — do szycia wysprzedaję, także na raty. Sklep Komisowy ul. Piłsudskiego 1 II. 15289

FORTEPIANY pianina — wszelkiego rodzaju kupię za gotówkę, płacę najwięcej; Skłoniarski, Kopernika 26. Telef 83-31. 15505:

ZA ZŁOTO srebro, brylanty, płaci najwięcej **Oswald Mandl**, Sykstuska Nr. 33, dom Jägera. 14603

W samym centrum miasta dobrze prosperujący **„Nowość“**. 15577

AUTODORÓŻKA na chodzie w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Listy do Adm. **Wiek** Nowego pod „Gotówka 3,500“. 15545:

MOTOCYKL marki „Stock-Ewans“ w dobrym stanie, okazynie do sprzedania za 500 zł. Wiadomość u portjera ul. Ossolińskich 1. 2. 15565:

MASZYNY do pisania — sprzedam za 100 złotych. Steyskal, Piekarska 1 17; 15626:

GRAMOFON walizkowy w bardzo dobrym stanie — sprzeda lub zamieni na inny oraz banjo sprzedaje Długaszewski, ul. Piekarska 48, parter na prawo. 15627:

OKAZYJNIE sprzedam — auto „Tatra“ na chłodzie Landolecka 4 drzewiawa. — Listy pod „Tatra“ Adm.: **Wiek**. 15608:

WOZY ciężarowe i wozy rzeźnicze powo do sprzedania. Lyczakowska 1. 145; 15590:

STANIOL BIAŁY I KOLOR oraz **ALUMINIUM** w arkuszach, wszystkie formaty. **APERMAN**, Lyczakowska 19 a, telefon 20-83. 15537

ODZIAŁ LWÓW, Lyczakowska 3, tel. 82-61
poleca: **Wagi dziecięce, Aparaty Soxhletta, faszki dla dzieci, smoczki, pasy rupturowe.**

NAUKA

NIEMKA wycza szvbko niemieckiego, konwersacji, korespondencji. — Pomoc szkolna. Ceny niskie. Listy pod „Rezultat“ do Adm.: **Wiek**. 15533:

WYUCZAM czesania pań, ondulację po cenach przystępnych Zgłoszenia: **Salon fryzjerski „Bristol“** — Antoniego Piszca Lwów ul. Kłom. Tańskiej. 15578:

NAUCZYCIELKA z matryną obejmie lekcje. Listy pod „Lwów“ do Adm.: **Wiek**. 15589:

FRANCUSKIE matry, po prawki, konwersacja. Siła pierwszorzędną. Cena przystępna. Tamże niemiecki. — Kadecka 16, parter 15645:

POSZUKUJE siłę dobrą, którą przygotowała do matry seminarjalnej, głównie nacisk na przedmioty pedagogiczne. Wiadomość w sklepie ul. Wandy 1 2, Fisch. 15529:

WYUCZAM szybko gry na fortepianie. Tańce operetki w sześciu miesiącach. Akompaniament. Ceny niskie. Listy do Adm.: **Wiek** pod „Pianistka“. 15533

NIEMIECKIEGO wycza szybko gruntownie absolutnie germanistykę; konwersacja, korespondencja Listy Administracja „Germanista“. 15514

Korespondencje

KARTKĘ otrzymałam — Adres zamazany pieczęcią. Alicja Kr. 15613:

Matżeństwa

OŻENIE się ze starszą panią, właścicielką realności we Lwowie, posładam gotówkę. Listy pod „Niezapominajka“ do Adm.: **Wiek**. 15583:

3 MŁODE panny niezależne, szatynki, z braku znajomości pragną poznać panów na stanowisku w celu matrymonjalnym. Listy do Adm. **Wiek** pod „Jutrzenka“, „Dzięk“, „Słoneczko“. 15672:

ZGUBY

DNIA 22. lutego zagubiono z autobusu firmy „Lot“ 1 skrzynkę z drukarnią ręczną. Uczciwy znalazca otrzyma wynagrodzenie. Zgłoszenia „Lot“ Jagiellońska Nr. 20. 15386

UNIWAŻNIAM zagubioną książkę wojskową, kartę mob. wydaną P. K. U. — Gródek Jagielloński **Jakob Tokarz**. 15380

UNIWAŻNIAM książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Lwów, Grzegorz Kalucki. 15605

UNIWAŻNIAM skradzioną legitymację P. K. P. — Lwów, Nr. 65229, **Michał Szeremeta** 15397

UNIWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową — wydaną przez P. K. U. Rawa Ruska **Piotr Głowowski**, rocznik 1896. 15344

UNIWAŻNIAM książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Gródek Jagielloński, **Paweł TKACZ**. 15437

UNIWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Lwów powiat na nazwisko **Mironowicz Jan**, Kuzków. 15571

ZAGINAŁ **WILCZUR** młody, ciemno — żółtawy, bez kagańca i obroży. Zwrócić za wynagrodzeniem, ulica Ormiańska 18, I. p. 15598:

MAKSYM KURYLAK ur. 1889 w Koropcu unieważnia zagubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Buczac. 15557:

UNIWAŻNIAM skradzioną książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Lwów pow. Franciszek **SEMPIK**. 15429

LEKARZ-DENTYSTA A. JUNG FER

Lwów, ul. Na Błonie 2 (naprzeciw Kopytkowego). Leczenie chorób jamy ustnej. Laboratorium techniczne. — Ceny niższe. — Ulgi w spłatach. 437

UNIWAŻNIAM się książeczkę wojskową wystawioną przez PKU. Lwów miasto na nazwisko **Dernard Józef Glimmer** urodz. 1892. 15496:

UNIWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową na nazwisko **Pawło Łysywiec** — wydaną przez PKU. Rawa ruska 1083:

ANDRZEJ BURKO, syn Jana, rolnik we wsi Żeldec — powiat Żółkiew, unieważnia zagubioną książkę wojskową. 1077:

ZGUBIONO legitymację nauczycielską okr. szkolnego lwowskiego na nazwisko **Helena Figurowna**; znalazca łaskawie zwróci za wynagrodzeniem Rynek 37, oficyna. 15334

ROZMAITE

Do poważnych robót budowlanych w Gdyni poszukuje się wspólnika z kapitałem lub mającego stosunki wyrobione w Bankach. Listy do „Wiek Nowego“ pod „Gdynia“. 15360

CHOROBY WENERYCZNE i zastarzałe skrótnie, neurastenja seksualna leczy specjalista **Dr. Frisch**, ul. Wąłowa 11 telefon 55 20. 13313

LKS POGON wydzierżawi bufet na boisku na sezon 1930. Oferty pisemne wnieść należy do dnia 7. marca na ręce p. Jana Nowakowskiego Kasa Skarhowa pl. Św. Ducha 15581

NA reduły najpiękniejsze kostiumy wypożyczam. — **Konopnickiej 6, I. p** 15563

ELEGANCKO wykonuje — suknie, kostiumy, **plazono**, przeróbki **Pracownia sukien**, **Mikołaja 18, I. p.** — 1940:

AKUSZERKA **Wagnerowa** przyjmuje pannie na czas słabości. **Sobieskiego 30** — parter. 13199

W BANKACH zastawionych zastawione kosztowności wykupuje, dopłacam najwyższą wartość, stare niby kupuję. Zakład zegar mistrzowski **Anstreicher** — **Kazimierzowska 5**, naprzeciw Szpitalnej. 15367

POSZUKUJE zdrowego i smacznego wikt domowego. Listy pod „Przymianie“ do Adm. **Wiek**. 15394

AKUSZERKA **Lutkowska**, przyjmuje pannie. **Asnyka 9**, drzwi 2, parter. 15291

AKUSZERKA przyjmuje pannie. **Wąłowa 27**. Zadzwonić — dozorczyń wskaź. 13198

SZYJE dla reklamy eleganckie suknie od 15-20 zł. według najnowszych zurnali. **Sapiżenko Żniłskiego 18**. 15525:

ŁADNA dziewczynkę z dobrej rodziny oddam za swoje bezdzietnemu małżeństwu, chrześcija. Listy do Adm. **Wiek** Nowego pod „Dobre ręce“. 15247:

WYPOŻYCZALNIA nowych oryginalnych kostiumów renowacyjnych. **Zielona 1 32, I. p., m. 4**. 15595:

OBIADY dobre na masło, w domu i do meżaków — przy ul. **Obertyńskiej**. Listy pod „Tanie“ do Adm.: **Wiek**. 15579

WŁASCICIELKA realności i zastarzałe skrótnie, neurastenja seksualna leczy specjalista **Dr. Frisch**, ul. Wąłowa 11 telefon 55 20. 13313

AKUSZERKA **SEKULA** — przyjmuje pannie. **Gródecka Nr. 49, I. p.** 15574

MASKARADOWE kostiumy, domina damskie, męskie, wypożyczam. **Ujejskiego 6, m. 3**. 15662

MANIKURE codziennie od godz. 10 rano do 16 wiecz. **Ochronek 5**. 15635:

HEMATOGEN
D-ra **HOMMELA**
med. **HOMMELA**
NIEPORÓWNY ŚRODEK LECZNICZY,
KRWIOTWÓRCZY, ODŻYWCZY
i WZMACNIAJĄCY
od 40 lat zalecany przy
- WYCIĘNIENIU - BLEDNICY -
- NIEDOKRWISTOŚCI - NERWOWOŚCI -
- REKONWALESCENCJI -
Należy wystrzegać się podrabiań !!
ORYGINALNY TYLKO D-ra MED. HOMMELA

Przez miesiąc luty

poleca po cenach
— fabrycznych —
— jak płótna, stołową bieliznę, serwetki, ręczniki, ściereki itp.
WYROBY ŻYRADOWSKIE
Józef Stefanowicz Roman Zubik Lwów — ul. HALICKA 16

Cenny zabytek wydobyty z dna jeziora.

(xy) Obok drugiego okrętu cesarza Kaliguli, wydobytego niedawno z jeziora Nemi, znaleziono wysoki na metr filar z pozłacanego brązu. Filar ten, należący do balustrady, ozdobiony jest artystyczną rzeźbą, przedstawiającą dwie głowy: młodzieńca i brodatego starca. Rzeźba ta jest jedną z artystycznych prac starożytnego Rzymu.

Rycina nasza przedstawia znaleziony filar, widziany z boku i z przodu.

Sprzedż ofertowa.

Zgodnie z Uchwałą Sądu okręgowego cywilnego we Lwowie do l. cz. S. 26/29, zarządza się sprzedaż ofertową należących do masy konkursowej Zelmara Freifelda i Małki Freifeld poniżej wyszczególnionych towarów, a mianowicie:

A) 140 pędów zimowych po zł. 4	560 [—]
450 chustek kaszmirowych po zł. 2 ⁵⁰	1.125 [—]
58 letnich pędów po zł. 2 ⁵⁰	145 [—]
348 chustek na głowę po zł. 2 ⁵⁰	870 [—]
807 chustek czarnych, brązowych i złotych po zł. 1 ⁵⁰	1.210 ⁵⁰
98 chustek granatowych pluszowych po zł. 9	882 [—]
48 chustek czarnych fantazyj. po zł. 3	144 [—]
80 chustek zimowych wełn. po zł. 4	356 [—]
270 chustek na głowę po zł. 1 ⁵⁰	405 [—]
razem	5.697 ⁵⁰
B) 17 chustek zim. marki „Radjo” po zł. 25	425 [—]
11 chustek zim. marki „Elwira” po zł. 18	198 [—]
1 chustka zim. m. „Zoja” po zł. 18	18 [—]
12 chustek zim. m. „Helena” po zł. 20	240 [—]
1 chustka zim. m. „Zorka” po zł. 12	12 [—]
5 chustek zim. m. „Paulina” po zł. 12	60 [—]
7 chustek zim. m. „Imperjal” po zł. 9	63 [—]
6 chustek zim. m. „Flocketa” po zł. 5	30 [—]
razem	1.046 [—]
C) 85 chustek zim. dużych po zł. 9	855 [—]
3 ² chustek weł. mniejszych po zł. 2 ⁵⁰	975 [—]
69 harasówek jasnych fantaz. po zł. 5	345 [—]
70 chustek małych „Polonia” po zł. 2 ⁵⁰	175 [—]
67 chustek włócz. ciem. po zł. 5 ⁵⁰	368 ⁵⁰
100 chustek po zł. 1 ⁵⁰	150 [—]
142 chustek baweł. bezowych po zł. 1	142 [—]
30 chustek letnich po zł. 2 ⁵⁰	75 [—]
61 chustek jedwabnych po zł. 7	427 [—]
25 chustek na głowę po zł. 3	75 [—]
10 i pół tuzina chustek perkalow. na głowę po zł. 8	84 [—]
95 tuzinów chustek perkal. na głowę po zł. 10	950 [—]
28 tuzinów chustek satyn. na głowę po zł. 12	336 [—]
5 tuzinów chustek fantazyj. po zł. 12	60 [—]
11 chustek „Szaleja” „Italic” po zł. 10	110 [—]
4 kapy po zł. 15	60 [—]
27 obrusów po zł. 6	162 [—]
11 tuzinów chustek do nosa po zł. 6	66 [—]
razem	5.415 ⁵⁰

Powyzsze towary są do oglądnięcia a mianowicie:
Pod A) u firmy spedycyjnej Jozef Gerstenfeld, Lwów, ul. św. Stanisława l. 2, lub Gródecka 5.
Pod B) u Henryka Schleichera we Lwowie, ul. Rzeźnicka l. 14.

Pod C) u spedytora Silbersteina w Hotelu Continental, ul. Rzeźnicka l. 7 — w godzinach popołudniowych od godz. 16—18 wieczorem.

Towary powyższe nie będą sprzedane za cenę niższą od szacunkowej.

Zarząd masy konkursowej nie bierze odpowiedzialności ani za jakość, ani za ilość powyższych towarów.

Oferowana cena kupna płatna gotówką do dni 8 po zatwierdzeniu oferty.

Oferty należy wnosić najpóźniej do dnia 15. marca 1930 na ręce zarządcy adwokata Dr. Mirosława Jankiewicza we Lwowie, ul. Kurkowa l. 5, jako zarządcy masy konkursowej.

Wraz z ofertą należy złożyć gotówką albo w papierach wartościowych nadających się do lokowania kapitałów nieletnich wadium w wysokości 10% oferowanej ceny kupna.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 17. marca 1930, o godz. 18³⁰ wieczorem, przyczem Zarząd masy konkursowej ani Wydział wierzycieli nie jest niczem związany przy wyborze ofert i może którąkolwiek ofertę przyjąć i zatwierdzić.

Adwokat

Dr. Mirosław Jankiewicz
Zarządca masy konkursowej.

1040

Specjalista chorób kobiec. i akuszer
Dr. J. GONZWA 915
Lwów, Brajerowska 14, telef. 30—59.

Spec. chorób skór., wener. i kosmet. b. sek. szpit. wiedz. i państw.
Dr. Laura Füllenbaum
we Lwowie ordynuje od 12—1 i od 3—6 popoł.
ULICA SŁOWACKIEGO 3. 101

Specjalistka chorób jamy ustnej i zębów
Dr. Eugenja Bongowa ordynuje od 3—6, Wałowa 11, I. p., tel. 55-20. Pracownia nowoc. techniki dentyst. 790

Spec. chor. skór. i wen.
Dr. Frisch-Sawicka
b. Sek. Państw. Szpit. Pow. ordynuje dla kobiet od 2—6, ul. Łozińskiego 9, telefon 81—03. Boczna pl. Akademickiego. 789

Specjalista chor. wener. i skór. oraz kosmetyki
Dr. Schwarz ul. Słowackiego 4 (naprz. gł. poczty) — Telef. 16-61 —
Usuwanie plam, brodaw., włosów, znamion. 15287
Leczenie żyłaków. Diatermia. Lampa kwarcowa.

Sekund. Państw. Szpitala Powszechn. we Lwowie
Dr. B. KASZUBIŃSKI
Spec. chorób wewnętrznych i dzieci, ord. od 9—11 i 3—5. Lwów, Grunwaldzka 11a, róg Zadwórzeńskiej, dawniej Sadowniczej. Telef. 83—47. 14923

Specjalista chorób kobiec., operator i akuszer
Dr. Jan Kilar 14233
Lwów, UL. LEONA SAPIEHY 89. Telef. 51—62.

Specjalista chorób skór., wener. i kosmetyki
Dr. Henryk Spund-Fischer
b. długoletni lekarz (asyst.) klinik dermatolog. w BERLINIE, PRADZE i WIEDNIU — II. p., drugie wej. ordynuje: LWÓW, pl. Marjacki 10 ście Sobieskiego l. 2
Poczekalnie separatkowa. Telefon 51—68. 14741

PRZYCHODNIA LECZNICZA
udziela porad w chorobach chirurgicznych, kobiecych i położnictwie od 10—12.
Lampa kwarcowa, Sollux, Diatermia, Elektryzacja, Prześwietlanie i t. p. 15654
Lwów, UL. RUTOWSKIEGO 10, II. p.

NERWOL
Chemika Dra FRANZOSA, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) przeciw 15630
REUMATYZMOWI
kluciu z powodu przeziębienia, postrzałowi, ischiasowi i t. p.
Ządać w aptekach. Ządać w aptekach.
Wyrób i główna sprzedaż:
Apteka Mikolascha Lwów, Kopernika 1.

Dbajcie o swoje zdrowie!
„Szwajcarskie gorzkie zioła z Kogutkiem,
Registr. Min. Zdrowia Nr. 400.
leczą choroby żołądka i kiszek, obstrukcję, kamienie żółciowe, działają przeciw nadmiernej otyłości, regulują przemianę materji i pobudzają apetyt. 850
SPRZEDAJĄ APTEKI i DROGERJE
Wyłączny przedstawiciel fabryki
A. GAŚECKI i SYN, Lwów
SOBIESKIEGO 15. — Telefon 56-08.